

Mas tednik

kulturno - politično glasilo

Kronika

svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / številka 28

V Celovcu, dne 15. julija 1954

Cena 1 šiling

Velika odločitev

V juniju je evropski germanski zapad — Nemčija, Anglija in Nizozemska — praznoval 1200-letnico mučeniške smrti moža, ki je položil temelje tisočletne kulturne, gospodarske in politične rasti narodov ob evropskem Atlantiku. Bil je to misijonski škof Wynfrith — Bonifacij, apostol Nemcev. V znamenitem samostanu Fulda je njegova grobnica in ob njej se vršijo vsakoletne konference nemških škofov. Letošnja proslava je bila spričo položaja posebno svečana, ker je na njej podal zapadnonemški kancler Adenauer ob navzočnosti vseh kardinalov nemškega prostora svojo izjavo, da hoče svoje odgovorno delo vršiti kot kristjan, Nemec in Evropejec. Bistremu opazovalcu evropskega razvoja se je razstrlo ozadje, da se evropski Zapad polno zaveda dejstva, da gre danes za propast ali rešitev Evrope.

Zapadna, germanska Evropa je postala velika, ko sta se Cerkev in država znašli v složnem sodelovanju. Temelje svetega rimskega cesarstva nemške nacije pa je polagal apostol Nemcev Bonifacij. Tako je nazval misijonarja Wynfritha leta 718 sv. oče sam (Bonifacij = Dobrodelnik).

Bonifacij je prišel iz Anglije. Za njegovega časa je bila zapadna Evropa večinoma poganska. Sicer so bili že pred njim na delu za pokristjanjevanje drugi misijonarji, a niso dosegli vidnejšega uspeha. Bavarska, frankovska, turingijska in hesenska družeta — osrčje tedanje Nemčije — so družile krščanske drobce s poganskimi množicami. Ljudstva so se dala krščeovati in so spet odpadala, poleg krščanskih obredov so se spet in spet pojavljale številne poganske navade, maloštevilno duhovništvo je našlo v svojih škofih, ki so se borili za svetne oblasti, le malo zaslonbe. Urejenega dušnopastirstva ni bilo. Nemško zemljo pa so z vzhoda venomer ogrožala številna slovanska plemena. Ni čudno, da so ljudstva ob tej vesplošni zmedhi hrepnela po močnem Bogu, ki bo s silno roko ustvaril red v deželi in ob njenih mejah.

Bonifacij je začel svoje delo z močno roko. Obnovil je cerkveno disciplino, vzgajal mlade duhovnike, presnavljal škofije, reformiral in ustanavljal samostane. Za zavestnike si je pridobil mogočne frankovske vladarje in tem podprejal delovanje cerkve. Tako je nastala vrsta strumno organiziranih škofij: pasavska, regensburška, brižinska in druge. Frankovsko-bavarsko plemstvo je mahoma spoznalo pomen Bonifacijevega preustrojevanja in prerojevanja in ga je z vsemi svojimi močmi podprlo. Ob ozkem sodelovanju svetne in cerkvene oblasti so nastajali samostani, gimnazije, kulturna središča. Ogromna država sledečega mogočnega nemškega cesarja Karla Velikega je bila z Bonifacijem in njegovim notranje-reformnim delom zarisana. Katoliška Cerkev, prvič utelešena v Evropi po Konstantinu Velikem v romanskih ljudstvih, se je utelešila v drugič v germansko-frankovskem svetu. Naslednje tisočletje do naših dni je v znamenju tega utelešenja, kulturno in politično težišče med Germani na evropskem zapadu.

A že za Bonifacija se prikažejo prvi odtenki razvoja, ki sega v našo dobo in je usodepolnega značaja. Od vsega početka je apostol Nemcev v ostrem sporu s solnograškim nadškofom Virgilijem, ki se upira nemški državni Cerkvi. Vzhodno Cerkev Bonifacij prezira in kar je najusodnejše: Bonifacij prezira slovanska plemena ob mejah frankovske države. Smatra jih nevredne pokristjanjevanja, prepoveduje misijonarjenje na vzhodnih mejah, koder se javljajo Vendi, Poljaki, Čehi. Mirno prepoved svetnim oblastnikom, da z mečem v roki nasilno prepovedujejo „nemškega“ Boga na slovanskih tleh. Šivolasi apostol sicer pozneje zasluti svojo napako in se po-

Sveški zvonovi

Takšna je resnica

Pretekli teden so poročali razni avstrijski listi o odstranitvi nemškega napisa na zvonovih, katere so sveški farani po svojem komiteju pred par meseci naročili za farne cerkev.

Sveče so vas v občini Bistrica v Rožu, znane po velikih rodoljubih. Duhovniki Einspielerji, med njimi Andrej, oče koroških Slovencev in dekan Ferčnik so se v tej fari rodili. Bili so našemu narodu vodniki. — Ta vas je imela pred prvo svetovno vojno tako velik zvon, da se je njegov glas čul po celem spodnjem Rožu. Starejši ljudje ga, odkar je bil med prvo svetovno vojno zaplenjen, niso mogli nikoli pozabiti. Nosili so vsa leta po prvi in sedaj po drugi svetovni vojni v sebi edinole željo, da bi zopet zapel v stolpu tako veličasten zvon.

Ko je nastopil v sveški fari mesto župnika sedanji dušni pastir, se je upanje za ugodno rešitev tega vprašanja povečalo. Gospod župnik si je znal s svojim nepristranskim dušnopastirskim delom osvojiti srca vseh faranov ne glede na narodnost. Po marsikaterih večjih obnovah v cerkvi in župnišču je končno mogel ustreči želji faranov. Prečistiti je oznanil januarja t. l., naj ljudje prinesejo, če hočejo denar za zvonove v župnišče. Osnovan je bil komitej za nakup zvonov, ki je sklenil, da bo napis samo latinski.

Ob koncu meseca junija je pustila tvrdka Pfundner na Dunaju pripeljati naročena zvonova, večjega in manjšega, s tovrstnim avtom v Sveče. Takoj je zašumelo po celi vasi: „Zvonovi so tu!“ Da, zvonove so pri-

peljali in jih odložili zraven cerkve pod streho. Vendar napis pri teh zvonovih ni odgovarjal naročilu. Komitej je namreč naročil zvonova z latinskim napisom in cerkvenimi znaki. Z začudenjem pa se je moralo ugotoviti ob latinskem še nemško besedilo: „Suetschach — Im Marianischen Jahr 1954“. Namesto cerkvenih so bili na zvonovih posvetni grbi, med njimi državni, dunajski in deželni. Ko je vse to farni komitej ugotovil, je odposlal gospodu Pfundnerju na Dunaj rekomandirano pismo, v katerem so zahtevali podpisani člani na zvonovih namesto nemškega latinski napis, če pa to tehnično ni izvedljivo, pa odstranitev nemških besed: „Suetschach — Im Marianischen Jahr 1954“. Namesto posvetnih grbov pa so ponovno zahtevali cerkvene embleme. Komitej se je torej držal edinole pogodbe in zahteval dosledno njeno izvedbo v prepričanju, da bo z latinskim napisom in s čisto cerkvenimi grbi vsem najbolj ugodno. Ker tehnično tvrdka Pfundner nemški napis ni mogla več nadomestiti z latinskim, je gospod Pfundner poslal iz Dunaja nekega delavca, kateri je odstranil nemški napis. S tem so se čutili nekateri Nemci in nezavedni domačini prikrajsane ter so zagnali proti gospodu župniku in Slovincem gonjo, katera je našla odmev v vseh avstrijskih časopisih. V njih so blatili sveškega dušnega pastirja, kateri je hotel z jezikom Cerkve res ustreči vsem faranom. Da so zvonovi bili vti in izdelani proti naročilu in pogodbi, to ni župnikova in ne komitejeva krivda.

Stališče avstrijskega časopisja

Cela vrsta listov se je bavila pretekle dni z zadevo okoli odstranitve nemškega napisa na sveških zvonovih. Kar so si tukaj poročevalci dovolili v posameznih dopisih, res nikakor ni lepo za nemško javnost v Avstriji. Živimo, kakor se vedno in vedno zopet poudarja v demokratični državi. V njej je zagotovljena svoboda tiska. S tem pa ni rečeno, da vsak lahko napiše kar hoče, ampak velja tudi tu načelo: Držati se povsod resnice!

Kleine Zeitung, 7. julija 1954. Nemški napis odstranjen.

„Prebivalstvo vasi Sveče (v listu stoji Suetschach — opomba uredništva) ne razume, kako je župnik mogel pustiti odstraniti nemški napis na zvonu, ki bi moral biti v nedeljo blagoslovljen.

Sveče so majhna vas, s pretežno nemško govorečim prebivalstvom. To je zelo verna in krščanska občina, njeni prebivalci so segli globoko v žep, ko je bilo treba darovati za nov zvon, ki naj bi bil v nedeljo blagoslovljen.

Pretekli teden je iz Dunaja prispel zvon in veselili so se ljudje, da je vendar tako daleč. Poleg latinskega napisa je bilo v nemščini brati: „Im Marianischen Jahr 1954, Suetschach“. V noči od preteklega petka na soboto je bilo na dvorišču, kjer so začasno zvonovi shranjeni, slišati udarce kladi. Nek delavec je dobil od župnika Martina Skorjanca ukaz, da mora nemški napis na zvonu odstraniti.“

Volkszeitung 8. julija. „Pristojne oblasti se ta čas trudijo razjasniti slučaj, ki se je zgodil v Svečah. Verniki so zbirali za nov zvon, ki ga je pred kratkim neka dunajska tvrdka dostavila v Sveče. Zvon je imel napis v latinskem in nemškem jeziku. Napis v nemščini „Im Marianischen Jahr 1954, Suetschach“ je bil pred nekaj dnevi od nekega de-

lavca tvrdke, ki je zvon dobavila po nalogu odstranjen. Zdaj skušajo ugotoviti, kdo je to naročil. Zaradi tega dogodka se ne ve, če se bo blagoslovljen v nedeljo vršila.“

Neue Zeit 8. julija. „... Mnogi darovalci nameravajo svoj prispevek nazaj zahtevati. Po vesteh, kakor poroča APA, je bilo svoj čas sklenjeno, na zvon napraviti poleg latinskega še nemški in slovenski napis. Zdaj pa je bil dobavljen zvon s samo nemškim napisom, kar je pri slovenskih darovalcih zbudilo veliko nevoljo.“

Kleine Zeitung 8. julija. „Kakor smo včeraj poročali je prebivalstvo vasi Sveče pri Bistrici v Rožu, zaradi odstranitve nemškega napisa na iz Dunaja novo nabavljenemu zvonu, zelo razburjeno. Škofijski ordinariat in varnostna direkcija za Koroško, tako poroča APA okoliščina, bosta vodila v Svečah preiskavo, da razjasnita, kdo je delavcu iz Dunaja, ki je zvon na Koroško spremljal, dal naročilo, nemški napis „Im Marianischen Jahr 1954 — Suetschach“ čez noč odstraniti. Med ljudstvom je davno znano, da je bil samo župnik, ki je dal naročilo. Zaenkrat še ni jasno, če se bo vršila v nedeljo predvidena blagoslovlitev zvonov, ker hočejo mnogi verniki nazaj zahtevati svoj prispevek, pa tudi požarna bramba je odgovodela svoje sodelovanje.“

Volkszeitung 9. julija. „K našemu včerajšnjemu poročilu o nasprotjih glede napisov na novem zvonu v Svečah, dodatno sporočamo, da je bilo od vsega

početka sklenjeno, da bodo napisi v latinskem, slovenskem in nemškem jeziku. Ta pogodba se ni držala. Če bi se svoječasne pogodbe držali, bi vse neprilike izostale.“

Neue Wiener Tageszeitung 8. julija. „Vojska zaradi zvonov v Rožu. V Rožu ob jugoslovanski meji je izbruhnila zaradi zvonov vroča vojna. S hudimi očmi motrijo nemško govoreči prebivalci vasi Sveče pri Bistrici slovenske sovaščane in stavijo vprašanje: Kdo je bil?“

Vzrok sovraštva je bil nov zvon, ki ga je pred kratkim dobavila neka dunajska tvrdka... Pred nekaj dnevi pa se je pojavil nek delavec firme, ki je imel nalog, nemški napis odstraniti. Hrup, ki ga je pri delu napravil, je opozoril sosede, ki so vdrli na kmečko dvorišče. Samo s težavo je mogel delavec uiti grozečim udarcem.

Naslednji dan je bila mala vas, s pretežno nemško govorečim prebivalstvom, podobna razdraženemu osjemu gnezdu. Požarna bramba je grozila, da se blagoslovljene ne bo udeležila, kajti, rajši nima nobenega zvona, kot takega brez nemškega napisa. Mnogo darovalcev, večinoma so bili to revni gorski kmetje, kateri težko sežejo v žep, je zahtevalo nazaj svoj prispevek.

Doslej še ni pojasnjeno, kdo je dal naročilo napis odstraniti. Po nekkih vesteh naj bi bil to slovenski župnik, vendar se zdi to neverjetno, ker je župnik sam dal naročiti zvonove. Slučaj raziskuje celovški ordinariat in varnostna direkcija.“

Salzburger Nachrichten 8. julija. „Slovenski Sovinist skrini zvon. Varnostne in cerkvene oblasti točasno vodijo preiskavo zaradi nekega dogodka v Svečah v Rožu. Tam so zbirali za nov zvon, ki je bil pred kratkim dobavljen in naj bi bil v nedeljo blagoslovljen. Zdaj so ugotovili, da je bil na skrivaj odstranjen nemški napis: „Im Marianischen Jahr 1954“. Od različnih strani je bil tega obdolžen slovenski duhovnik kraja s pretežno domoljubnim prebivalstvom. Slučaj je vzbudil veliko razburjenje, ni gotovo, če se bo blagoslovljen vršila ali ne, mnogo oseb je po tej provokaciji razburjenih sklenilo svoj prispevek nazaj zahtevati.“

Wiener Zeitung 8. julija. „... Ta zadeva je vzbudila v obmejnem pretežno nemško govorečem in strogo krščanskem kraju veliko razburjenje, posebno, ker trdijo, da je po naročilu slovenskega župnika nek slovenski delavec odstranil napis z zvona.“

Die Presse 8. julija. „Prebivalstvo vasi Sveče je ogorčeno. Župnik je dal odstraniti nemški napis na zvonu, ki naj bi bil v nedeljo blagoslovljen. Sveče so majhna vas s pretežno nemško govorečim prebivalstvom. Je zelo verna občina, ljudje so radi segli v žep, da bi darovali za novi zvon.“

Pretekli teden je zvon prispel iz Dunaja in vse je bilo veselo, da je do tega prišlo... V noči od petka na soboto je bilo s kmečkega dvorišča, kjer zvon začasno stoji slišati udarce kladi. Nek delavec je od župnika Martina Skorjanca bil pooblaščen, da odstrani nemški napis z zvona. Dopisnik je imel priliko sam govoriti z vaščani. Ogorčenje je veliko, tako veliko, da mnogi nazaj zahtevajo svoj prispevek... Blagoslovljen naj bi se vršila 4. julija, pa je bila zaradi ogorčenja ljudstva preložena na 11. julij. Če se bo vršila še ni gotovo.

Wiener Kurier 9. julija. V malem obmejnem kraju Sveče pri Bistrici v Rožu vlada nekaj dni razburjenje. Novi zvon je pod še nepojasnjenimi okoliščinami dobil napis, ki pa ni bil vsem darovalcem všeč. Preteklo nedeljo je moral župnik ljudstvo s prižnice pomiriti, ker se je bal, da bi na nedeljo, ko bodo blagoslovlili zvonove nastali nemiri.

Zvon naj bi nosil samo latinski napis. Ko pa je v Sveče dospel, so bile na njem tudi nemške besede: „Im Marianischen Jahr 1954, Suetschach“. To pa je jezilo slovenske prebivalce. Sveče ležijo na dvojezičnem ozemlju. Obrnili so se na župnika, ordinariat in končno na varnostno direkcijo. Poizvedbe so izpričale, da je dunajski zvonar, ki je zvonove vliil, prejel pismo, v katerem je bil zahtevan dodatno nemški napis. Mislil je, da so to zahtevali tisti, ki so zvonove naročili in je to dozdevno željo izpolnil. Konec preteklega tedna se je pojavil v Svečah nek delavec zvonarne, ki je spilil z zvona nemški napis.

Raziskava celovškega ordinariata

Opozorjeno po dnevnem časopisju, pisnih in ustnih poročilih, je začelo škofijstvo z raziskavo navedenega slučaja. Zastopnike listov, kateri so iskali pri ordinariatu informacije, je zanimalo predvsem vprašanje, če bo v nedeljo 11. julija blago-

slovitev zvonov ali ne. Po razmeroma hitri raziskavi je izdalo škofijstvo po avstrijski poročevalni agenciji (APA) sledečo objektivno izjavo:

Krški škofijski ordinariat v Celovcu ugotavlja v zvezi z zadevo sveških zvonov, da je odbor za nakup zvonov zato, da bi se izognil vsem težočam, naročil zvonove s samo latinskim napisom in cerkvenimi znaki. V nasprotju s tem naročilom je neka neopoložena oseba naročila poleg latinskega napisa namesto „Anno Mariae 1954“ nemški napis „Im Marianischen Jahr 1954, Suetschach“ in namesto cerkvenih posvetne embleme (znake).

Po dostavi zvonov je komitej zahteval popravo napisa in znamenj v smislu svojega naročila. Ker sprememba napisa v latinščini (Nadaljevanje na 5. strani)

da preko frankovske meje misijonarit med po frankovski vojski poražene Frize. Na tem pohodu pa najde mučeniško smrt.

Izza Bonifacijeve dobe do naših dni se vije v ljudstvih germanskega prostora rdeča nitka preziranja slovanskih ljudstev. Še pred pičlimi stoletji nemški duhovniki niso smeli misijonariti med slovanskimi ljudstvi ob vzhodno-nemških mejah. To, za nemštvo morda najusodnejšo napako je zgodovina bridko kaznovala že tedaj, ko se je vzhodna Nemčija predala luteranskemu krivoverstvu. Kaznovala jo je danes drugič

na svoj način z rezko politično razmejitvijo nemške zemlje na zapadni in vzhodni del.

Ob Adenauerjevi nedavni prostodušni izjavi za krščansko Evropo se slovanska ljudstva s svetim spoštovanjem spominjajo prošnje svojega velikega misleca Vladimirja Solovjeva izza petdesetletja: Naj bi se rimsko-katoliška Cerkev obnovila v rešitev danes razrušene in propadajoče Evrope, tretjič v slovanskih ljudstvih! Kajti tudi bodoča, obnovljena Evropa bo rasla in cvetela samo v znamenju Kristusovem.

Politični teden

Po svetu . . .

Vreme na političnem obzorju pretekli teden sicer ni bilo tako zoprno in nesrečno kot običajno nebesno vreme, toda iz „spremenljivega“ se je vendarle premaknilo proti „deževnemu“ . . . zaenkrat torej na slabše.

Za Indokino resničnega premirja se niso sklenili, trenje med Nemčijo in Francijo se je povečalo, washingtonska konferenca po vsem videzu ni prinesla pričakovanih sadov, Francija je pred odločitvijo ali celo na razpotju in Združene države ameriške se drže vedno bolj ob strani . . .

Istočasno je Vzhod mogel na račun nesloge Zapada spet pridobiti na prestižu in času. Vprašanje je, če je angel miru s tem razvojem zadovoljen . . . ?

Južna Azija in Evropa sta dve jabolki, za kateri se borita Vzhod in Zapad.

Omenili smo na prvem mestu Indokino, ker bo izid te politično-vojaške bitke vplival na razvoj dogodkov tudi po vseh drugih delih sveta, predvsem pa bo velikega prestižnega pomena za prvi ali drugi tabor. Odjeknil bo, — čeprav je šele borba „predstraž“ — pri vseh omahljivih in nevtrahih za prvega ali drugega. To je za svetovno strategijo, kakršno vodita obe največji sili sveta, velikega pomena. In v jeseni je zasedanje glavne skupščine UNO in z njo vsaj merjenje moralne in politične moči obeh taborov.

Danes so oči politikov uprte v Pariz. Kaj se tam dogaja? Sedanji ministrski predsednik Mendes France je obljubil do 20. tega meseca najti „častno“ rešitev za Indokino. Za to obljubo je dobil že dvakrat popolno zaupnico v parlamentu. Ne smemo pozabiti, da samo s pomočjo komunistov. Noče nič slišati o Evropski obrambni pogodbi, vsaj zaenkrat ne. To je njegova „beau geste“ (vljudna poteza) do Sovjetov in Kitajcev. Ali pa bo imel s tem kaj uspeha?

Medtem so francoski generali sklenili fronto v Indokini skrajšati in „poenostaviti“ ter so s tem brez boja prepustili nasprotniku velik del dežele. O tem smo zadnjič poročali. Toda boji se spet nadaljujejo in Francozom v škodo. Častniška komisija Francozov in Vietminhcev se posvetuje o premirju, skleniti pa ne more ničesar. Mendes France je obiskal Kitajca Ču En Laja in Molotova. S slednjim je govoril preteklo soboto. Ko to pišemo, so poročila vedela povedati o „dobrih izgleidih“.

Amerikanci čakajo na izid teh razgovorov.

Zunanji ministri bi že imeli priti v Ženevo, pa pridejo šele te dni . . . Na vsak način pred 20. julijem. Ameriški zunanji minister Dulles ne pride in njegov pooblaščenec Bedell Smith tudi ne, kljub uradni želji francoske vlade. Zastopal ju bo neki tretji.

Francozi so v težki zagati. Naj reši Mendes vprašanje Indokine tako, da bo Amerika užaljena in Francija v negotovem položaju med Vzhodom in Zapadom, — je enkrat za vselej konec Francije kot velesile, kakršna je veljala do sedaj ob Ameriki in Angliji. Naj kot bivši zunanji minister Bidault bere levite Molotovu in drugim? V koliko je Franciji s tem za bodočnost bolje pomagano?

Izid pogajanj med njim in Molotovom bo pokazal, kje smo politično tudi v Evropi.

Če je Ču En Laj dopustil možnost „častnega“ sporazuma o Indokini, bo skušal Molotov po starem, preizkušenem receptu za svoj evropski koncept dobiti od Mendes France-a določene protiusluge. Časopisna poročila povedo, da želi Molotov drugo izdajo berlinske konference (katere prva ni bila v čast Zapadu), kjer naj bi se pogovorili o splošni varnosti Evrope. To nas spominja na letošnjo prvoaprilsko šalo o pristopu SSSR k Atlantskemu paktu. Podoba je, da je iz te šale postala realna politična poteza.

Mendes France ima res nepovabljenе zaveznike v francoski KP. Toda ni nič drugačen Francoz kot sta Schuman in Bidault, velika zagovornika Evropske obrambne pogodbe. Dopustil je mobilizacijo ne samo prostovoljcev, temveč tudi vojaških obveznikov. Ti soje pripravljani. Izjavil pa je, da jih še ne misli poslati v Indokino. Tudi on čaka na rezultate pogovorov z Moloto-

vom . . . Okrog 20. tega meseca bo nadvse zanimivo!

Zdaj izgleda, da ima komunistični tabor namen pripraviti za sebe čim ugodnejše politične položaje, ko bo v jeseni

Organizacija združenih narodov odločala o tem, ali naj sprejme komunistično Kitajsko v svoje okrilje.

Uvod za to akcijo je bil poseg Mao Tse Tungovih armad v korejsko vojno pred skoraj dvema letoma. Umik UNO armad je bil takrat vojaško neizogiben, nenaden in skrivnosten umik kitajskih armad je bil politično preračunan. Druga izdaja istih avtorjev se je pripetila v Indokini, samo, da je tam Kitajcem uspelo zgolj simbolično — z že nekaj častniki in polki — povedati Zapadu, da so tudi tam . . . Zdaj so morda pripravljani popustiti Francozom v Indokini ali celo obljubiti se držati načel UNO-demokratskih določb in pravil . . . Prav Ču En Laj je s svojim večšim nastopom v Ženevi napravil toliko zadrege. Angleški in ameriški časopisi poročajo, da je baje prišlo v angleški vladi do težkih nesoglasij glede pristopa Kitajske v UNO. Churchill je baje proti, njegov zunanji minister Eden pa zagovarja. Nič čudnega, če Washington čaka in se še bolj oborožuje (in preprosti ljudje trdijo, da so vremenske katastrofe v Evropi posledica atomskih eksplozij).

Strašna povodenj

Na severnem robu Alp je minuli teden tako deževalo, da so stopile vse vode čez svoje bregove. Hudo je prizadelo predvsem najnižje doline in to dolino Donave na Bavarskem in v Zgornji Avstriji.

NA BAVARSKEM

je Donava poplavlila nad 1000 kvadratnih kilometrov zemlje, večinoma travnikov in njiv. Škodo ocenjujejo nad 100 milijonov D-mark (600 milijonov šilingov). Poplavljen površina je dvakrat tako velika kot Bodensko jezero. Mesto Passau so divje vode čisto poplavile. Na čolnih so dovažali pitno vodo, ker je vodovod odpovedal. Ljudje so deloma zbežali na strehe in so se branili zapustiti domove. V vasi Neuhaus sploh dolgo do hiš prišli niso, ker je divje deroča voda preprečila, da bi se približali čolni.

V AVSTRIJI

je najhujše prizadelo Zgornjo Avstrijo. V mestu Linz so morali izprazniti desetino mesta, nad 15.000 ljudi in jih spraviti v zasilna bivališča. Voda je ponekod narasla do streh. Do zdaj je zgubilo šest ljudi življenje, vendar oblasti točnega pregleda še nimajo. Vzhodno od Linza je nastalo nad 2 km široko in 6 km dolgo jezero, ki sega skoro do Enns-a. Ker se je vreme le deloma zboljšalo (redno nove padavine) je voda le počasi zopet padala od svojega viška, ki ga je bila dosegla od sobote na nedeljo. Najhujše je bilo, da je v Linzu povodenj prizadela tudi žensko bolnico, ki so jo v naglici morali delno sprazniti.

VES PROMET

na takozvani zapadni železniški progji, ki

Tudi tu lojalnost

Že tedne prihajajo poročila, da je načelnik gališke orožniške postaje zelo nestrpen mož. Iz vseh strani potrjujejo, da so bili do zdaj na mestu vsi načelniki, ki so službovali v Galiciji. Ne Slovenec in ne Nемец se nista čutila zapostavljenega.

Tem bolj vlada začudenje, da je orožniška komanda poslala zdaj moža, ki niti ne prikriva svoje nestrpnosti do vsega slovenskega. Vajeni smo, da v gostilni javno zapojemo tudi naše lepe, starodavne slovenske pesmi. Nismo pa vajeni, da se državni organ, ki ga plačujemo za lojalno vršitev službenih dolžnosti, v službeni uniformi izjavlja, da „windisch“ petja ne prenese, da bi bilo treba na karto pogledati, če smo še v Avstriji. Ali se gospod ni učil v šoli, da je slovenski del dežele po plebiscitu pripadel Avstriji, ali je mnenja, da bi ta del bolje pripadal Jugoslaviji? Kot čuvar postave bi moral gospod vedeti, da smo državljani enakopravni, Nemci in Slovenci. Če tega pa ne ve, ne spada na to mesto! Za vsakega domačina, ki se ne sramuje svoje govorice, je nemogoče, da bi ob vsej obzirnosti do oblasti končno le ne prekipeval jeza, ko se gospod zastopnik oblasti javno v gostilni iz-

Bonn je hotel situacijo izrabi v svoj prid.

Zadnjič smo poročali, da je nemški kancler Adenauer povedal, da bo Zapadna Nemčija postavila svojo nacionalno oboroženo silo, če radi francoskega zadržanja ne pride do Evropske obrambne pogodbe. Poročali smo tudi, da Amerika in Anglija sestavljata nekakšne osnutke, kako Nemčiji podeliti suverenost, kar je slično Adenauerjevi izjavi o nemški armadi izven Evropske obrambne pogodbe. Res sta ti dve velesili poverili nekemu odboru v Londonu (kamor Francozi niso bili povabljeni), da izdelajo predloge za tako rešitev. Medtem pa je Mendes France v prvi vrsti radi gornje Adenauerjeve izjave (in pogovora z Molotovom?) odpovedal obisk v Bonnu in na naslov Amerike in Anglije izjavil, da Francija vztraja na takimenovani Pariški pogodbi (zasedbene cone v Zapadni Nemčiji). Z drugimi besedami pomeni to, da bi se morebitna suvereniteta, katero bi Amerika in Anglija podelili Nemčiji, nehala že na mejah francoske zasedbene cone. Ta pa je strateško izredno važna in morda bo radi tega svojega koraka Mendes France našel boljša ušesa pri vzhodnjakih, ko bo šlo za Indokino in morda je londonski odbor strokovnjakov prav radi tega izjavil, da ni prišel do nikakega sklepa, da se bo spet setal in morda prav radi tega tudi mnogi nemški časopisi kritizirajo Adenauerjevo alternativo, ki je utegnila zgrešiti svoj cilj. Evropa potrebuje namreč ne samo Nemčijo, morda še bolj urejeno, zadovoljno in močno Francijo . . . f. f.

gre od Dunaja ob Donavi na Linz in dalje na Bavarsko je bil v nedeljo prekinjen, ker je kolodvor v Linzu popolnoma pod vodo in je progja tudi drugod poplavljena. Sicer so pa železniški promet drugod večinoma vzdržali in vlaki, ki bi morali voziti preko Linza, so po dolgem ovinku vozili na Bruck.

V TIROLU

je bil za poletni čas hud mraz in je zelo snežilo. Po gorah je padlo toliko snega, da so zapadene in zametene vse poti. Ponekod je divjala prava zimska burja. V Trixnerthal-u in Erlachtal-u so poti tako zametene, da kmetje niso mogli na planine, kjer je živina crkavala od gladu in mraza. Na stotine goveje živine so delno komaj rešili. Tako so v Tirolu trpeli predvsem gorski kraji. Če pa bi namesto snega bil dež, bi verjetno po dolinah nastale enake poplave kot drugod.

CELO SE NA DUNAJU

je Donava poplavlila niže ležeče kraje ob obali, vendar do take katastrofe kot drugod ni prišlo. Iz vseh strani — celo zavezniki so bili v tem od Amerikancev pa do Rusov edini — so državne in druge ustanove hitele na pomoč. Vendar je škoda tako velika, da je vsa pomoč popraviti ne bo mogla in bo glavno breme ostalo na prizadetih.

IZ MOSKVE

pa so istočasno poročali, da je ta teden dosegla vročina višino. Nekaj dni po vrsti so v Moskvi merili 34 stopinj Celzija nad ničlo. — Pa res ni čuda, da ljudje pravijo, da je svet ves zmešan, ko so v istem času v Avstriji merili mraz pod ničlo!

. . . in pri nas v Avstriji

Nebo je zadnje tedne zliło dežja na zemljo, da voda nima kam odtekati. Tako so zadnji teden bili zelo hudo prizadeti kraji v Zgornji Avstriji in na severnem robu Alp sploh, kot poročamo bolj podrobno na drugem mestu. Voda je zalila cele naselbine ponekod do strehe. V gorah pa je padel sneg tako nizko, kakor v tem času že dolgo ne pomnijo.

Vlada je pozvala, kljub svoji zaposlenosti z novimi postavami, vse državljane in organizacije, da prizadetim priskočijo na pomoč.

Ustavno sodišče

je razsodilo, da takozvana „Lex Starhemberg“ ne odgovarja naši ustavi in je zaradi tega neveljavna. „Lex Starhemberg“ (postavila o Starhembegovih posestvih) so v državnem zboru sklenili tedaj, ko je komisija za vrnitev odvzetega premoženja odločila, da dobi Starhemberg vrnjena vsa svoja posestva. Rodili so jo predvsem socialisti, ki so Starhemberga nazivali „fašista“ in „klavca delavcev“ v februarju 1934 (puč socialistov). Postava je določevala, da Starhemberg ostane v javnih rokah.

Tudi tovarna Reberca

je doživela pretreslaj v obliki sodnijske razsodbe. Podjetje Arland, kateremu celulozna tovarna na Reberci pripada, bi moralo vrniti dr. Ruhmannu nekatere stroje, ki jih je dobila od tovarne Guggenbach, ko je dr. Ruhmann bil razlaščen. Dotične stroje, ki stojijo tudi delno v Reberci, bi morali prošli teden „demonirati“, pa so se delavci temu uprli. Sedaj tečejo pogajanja, kajti stroji so prisojeni dr. Ruhmannu in bo Arland morala rada ali nerada stroje vsaj odkupiti, kajti, kakor je videti v slučaju Starhemberga, lastniške pravice pri nas tudi stavke in protesti ne izbršejo.

Tudi Kraulandova zadeva

še ni zaspala. Državni tožilec je vilil priziv. Razen tega teče v tej zvezi še nekaj drugih procesov. Vendar ni verjetno, da bi iz te moke bilo kaj kruha, saj zadeva ne stoji le iz afere „Guggenbach“ (OeVP), marveč po proporciju tudi iz afere „Steyrermühl“ (SPOe). Proporc pa v Avstriji od leta 1945 sem še ni odpovedal.

Stanovanjske hiše

bo v bodoče menda kaj lahko pozidati. Na podlagi nove postave bo država tudi znatno podprla zidavo stanovanjskih hiš, ki bodo last posameznikov. Tako so računali, da bi stalo dvosobno stanovanje okoli 100 tisoč šilingov. Če imaš 10 odst. te vsote, to je 10.000 šilingov lastnega denarja in parcelo, dajo zraven iz stanovanjskega fonda ostalih 90.000 šilingov na posojilo (od tega 60.000 država in 30.000 pa dežela). Po vsakoletnem odplačilu 1800 šilingov bi bil ves dolg v 65 letih poplačan. Če pa državnega denarja ne vzameš, marveč dobiš privatno posojilo, ti celo podarijo zraven 20 tisoč suhih šilingov in doplačajo za obresti 5,5 odst., tako da sam plačuješ obresti le 2,5 odst.

Dobroimetje,

ki ga ima Avstrija pri Evropski plačilni uniji znaša še vedno 116,6 milijonov dolarjev, čeprav je prejšnje dobroimetje znašalo 131 milijonov, od katerega pa je dobila Avstrija plačano polovico v zlatu. Iz tega izvajajo, da je avstrijska trgovska bilanca zelo ugodna. OeVP se hvali, da je to zasluga njenega finančnega ministra, SPOe pa zahteva, da bi naj bili izkupička v večji meri deležni tudi delavci, ne vedo pa jasne poti, kako bi se naj to zgodilo.

Da si imel kakršne koli zveze s

partizani,

bi naj pomenilo črno piko. Tako je razsodilo okrajno sodišče v Celovcu. Ta sodba jo povzročila silno razburjenje. Ni se mogoče strinjati z mislijo, da bi ljudje, ki so se v vojnem času bili ponekod za svoje golo življenje proti hitlerjevemu nasilju, v večini ne za komunizem, imeli madež na svoji časti. Saj imamo tudi pri nas v vladi in okoli nje vrsto vplivnih ljudi, ki so imeli zelo dobre zveze s partizani.

Z Rusi,

kot zgleđa, je avstrijska vlada zopet v malo boljših odnosih, kakor pa je kazalo zadnje tedne. En znak za to je sporočilo ruskega visokega komisarja, da ni proti zidavi avtoceste Solnograd—Linz—Dunaj, v kolikor bo šla skozi rusko zasedbeno cono. To je vzbudilo začudenje, ker so to cesto vsekakor ponekod nazivali strateško cesto iz Zapada na Vzhod.

Delo! Ti je v veselje?

Rimski car Septimij Sever je ležal težko bolan leta 211 v Britaniji. Ko je prišel nekoga dne k njemu tribun, da dobi dnevno povelje za vojsko, mu je car zaradi svoje nemoči samo na kratko odgovoril: „Laboramus!“ (Delajmo!). Zavedal se je, da sta dolžnost in življenje skupajrojena in da dolžnost preneha tedaj, ko nad nami zabi-jejo pokrov mrtvaške krste.

In ti, mladina, se zaveš svojih dolžnosti? — Za teboj so se zaprla pred kratkim šolska vrata. Mar misliš, da si ostala zdaj brez dolžnosti? Nikakor ne! Prav je, da se ti spočije glava od šolskih skrbi, a odslej ne sme biti lenoba tvoj prijatelj. Naužij se zraka, sonca in vode! Privoščič si tudi igre! Pri vsem tem pa ne pozabi na dolžnosti in rada pomagaj pri delu svojim domačim. V pravi meri delo, šport in zabava te bodo najbolj zadovoljili. Samo proč z lenuharjenjem!

Pa ne veljajo te besede samo šolski mladini, temveč vsem mladim ljudem. „Delajmo!“ — to naj bo tudi naše geslo. Ali mislite, da more postati len mladenič, ki teži samo za udobnostmi — lahkim življenjem, kdaj koristen član človeške družbe, našega naroda? Ali mislite, da bo mladina, ki se otresa vsakega dela, kdaj kaj storila za dvig in blagor naše domovine? Kdor dela v mladosti samo toliko, kolikor mora, kolikor ga prisilijo, kako bo izpolnjeval pozneje svoje dolžnosti, ko bo postal samostojen gospodar?

Delo ni samo pusta dolžnost. V delu je vendar toliko veselja, zadovoljstva, zadoščenja! Kar pomisli sam nase: ali nisi zvečer tistega dneva, ki si ga dobro izrabil za delo, veliko bolj zadovoljen, kot zvečer tistega dneva, med katerim si „Bogu čas kradel“? Sam si spoznal to. Kako vendar sam sebe goljufaš, če lenuhariš!

Len človek je pravi mučitelj samega sebe. V delu čas vse prehito beži, lenobi pa so minute dolge. V delu je veselje. Pa tudi vzgaja delo človeka. Navaja ga k samopremagovanju, samoodpovedi, vztrajnosti, pazljivosti. Življenje brez dela je pač prazno sanjarjenje.

Zato, draga mladina, pridno in z veseljem delaj, da boš vzgojila svoj značaj, postala takó koristen član človeške družbe, zlasti pa velik zaklad dobrin za naš narod in domovino, ki čakata z upom nate.

Pohojeni cvet

Cvetko sem na dlan položil, skoro že na pol uvelo, v srcu me je zabolelo, nad menoj je jastreb krožil...

„Kdo ti je nalomil steblo in oskrunil belo krilo? Kaj te je do tal sklonilo?“ jo miluje staro deblo.

Tiho je odgovorila, da se prav godi siroti. Prišel je nekdo po poti, pa se ni mu umaknila...

Zdaj poveša lice velo, muči jo trpljenje grozno, a kesanje je prepozno, kadar grob odpira želo.

Limbarski

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE JE ZAKLJUČILO SEZONO

S poslednjo premiero letošnjega gledališkega leta se je slovensko občinstvo poklonilo nemu velikim slovenskim igralcev — Janezu Cesarju. Praznoval je štiridesetletnico svojega umetniškega dela. Poslednja premiera v drami je bila od Elmerja Harrisa „Molčeca usta“.

ROMANJE NA SV. VIŠARJE

Dne 26. in 27. julija je romalo preko 800 žena in deklet, 3. in 4. julija pa preko 200 mož in fantov iz slovenskih župnij na Koroškem na Sv. Višarje. Romanje je poteklo v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost vseh, zlasti ker je bilo obakrat lepo vreme, kar je izjema v letošnjem deževnem letu. Tudi oblasti, tako avstrijske kot italijanske, so bile uvidene in niso delale nikakih posebnih težav. Romanje je organiziral Slovenski dušnopastirski urad.

Romanje so spremljali prvič č. gg.: prošt Trabesinger, župnik Picej, Millonig, Messner in kaplan Zaletel, drugič pa č. gg.: prošt Zechner in župniki: Karicelj, Picej in Brumnik.



Za mladino in prosveto

Kako so pisali stari narodi

Vsak otrok ima danes svoj svinčnik in pero za pisanje. Nekateri imajo raznobarvne svinčnike, drugi celo polnilna peresa, ki hranijo v sebi črnilo.

Vseh teh pripomočkov, ki smo jih naštevali, v starih časih ni bilo. Polnilna peresa so iznašli šele pred kratkim. Saj pred nekaj več kot sto leti niso poznali niti navadnih jeklenih peres, kakršna vsi danes uporabljamo za pisanje.

Kako pa so potem pisali naši predniki? Kadar so ljudje hoteli nekaj zabeležiti, so se poslužili tistega, kar jim je bilo najbolj pri roki. S koničastim kamnom so risali znake in pisali po gladkih stenah in skalah.

Na pečinah se še danes vidijo slike in risbe, ki so jih pred mnogimi tisoči let risali s kamnom prazgodovinski ljudje. Ti davni prebivalci naše zemlje, ki so risali te znake v kamen, niso poznali hiš niti obleke, temveč so živeli v prirodnih špiljah in jamah in so se oblačili v kože divjih živali.

Egipčani so bili najbolj izobražen narod v pričetku zgodovine. Izumili so pero iz lesa, katerega so pozneje prevzeli od njih tudi drugi stari narodi.

Rimljani so istotako pisali z lesenimi peresi. Pisarji so nosili s seboj pisalne potrebščine v usnjati torbici, v kateri je bil tintnik in goba. Ko so znanstveniki in starinoslovcji izkopavali rimsko mesto Pompeji, katero je v rimski dobi zasul vulkan, so našli v mnogih hišah take preproste pisalne potrebščine. Rimljani pa so pisali tudi z navadnim ošljenim lesenim peresom po voščeni tablici. Ta način pisanja so uporabljali tudi pozneje v srednjem veku, toda takrat je že prišlo v rabo gosje pero, ki je hitro izpodrinilo vse ostale načine pisanja. Da so mogli pisati z gosjim peresom, so ga rezali tako, da mu je bil konec podoben našemu običajnemu jeklenemu peresu.

Ko so pred sto leti, po osvoboditvi Srbov od Turkov, odprli v Beogradu prve srbske narodne šole, učenci niso imeli jeklenih peres, temveč so pisali z gosjimi peresi. Vsak učenec je moral prinesiti v šolo po štiri taka peresa. Učitelj je dijakom ta peresa rezal in pripravil za pisanje; za trud pa je obdržal od vsakega učenca po eno pero za sebe. Gosja peresa so se zelo hitro izrabila, zato so jih morali večkrat obrezavati in namočititi z novimi.

V starih časih so bogati ljudje namesto gosjih peres uporabljali labodja peresa, ker

je veljal labod za fino in plemenito žival.

Visoke osebnosti so se posluževale za pisanje peres iz dragocenih kovin, iz srebra in zlata. Imeli so celo peresa iz zlata, ki so bila okrašena z dragim kamenjem. Ta peresa so bila gotovo zelo lepa, toda kdo ve, ali so bila tudi pripravna za pisanje.

Najbolj pogosto so pisali ljudje s svinčniki toda, ti so se precej razlikovali od naših današnjih. Svinčnik je sestojal iz bakrene cevi, v katero je bil vložen svinec ali kaj podobnega. Sedaj polnijo svinčnike z grafitom, ime svinčnik se je pa ohranilo še do danes.

Neki svetovni potnik, ki je bil v 16. stoletju v Parizu, pravi v svojem potopisu: „Šli smo, da vidimo nekega človeka, ki je iznašel neko čudno stvar za pisanje. Ta možakar izdeluje peresa iz srebra, polni jih pa s črnilom, ki se ne suši, tako da se lahko cela stran pole papirja popiše, ne da bi bilo treba pero namakati v črnilo.“

Kaj bi ta potnik rekel danes, ko bi videl naša polnilna peresa in naše pisalne stroje?

Čebela

Med cvetjem je tvoje veselje, ob sladkih se časih gostiš in kamor polet te popelje, kot struna prijetno brniš.

Pri delu si prva ob zarji in s soncem se vračaš domov. Pošiljajo majski oltarji za cvetni ti prah blagoslov.

Umetno je tvoje domovje, kot bi ga kak mojster gradil; ko lončke postavljaš v satovje, ne rabiš nobenih meril.

Razumno si dom urejaš, tako ti veleva posluh; kraljico visoko spoštujes, a trot ti je grdi lenuh.

Zato jih srdito zatiraš, ker kradejo sladko ti jed; vsa žrela jim v panje zapiraš, odganjaš od polnih jih skled.

Limbarski

VEZAVA KNJIG V RIBJO KOŽO

Neko norveško založništvo bo vezalo 40 tisoč izvodov neke nove knjige v ribjo kožo. Ribje kože predelujejo na poseben način v neki tovarni. Strokovnjaki izjavljajo, da je ribja koža za vezavo knjig tako dobra kot usnje. Posrečili so se tudi že poskusiti za izdelovanje čevljev iz ribje kože.

očmi. Na odru se je dvigala čudovita postava ženske. Njen glas je klical kot bron.

„Ali je lepo?“ sem se tiho nagnil k sosedi. Zakaj njene oči se niso hotele obrniti od mene, kot bi čakala, da jo povprašam po čem.

„Lepo,“ je dejala tako tiho, da sem jo komaj slišal. „Pri nas doma ni tako lepo,“ je pristavila, ne vem zakaj, čudno odkritosrčno, in je nagnila glavo, kakor bi bila sama kriva, da pri njih ni tako lepo.

„Kako ti je ime?“ sem jo vprašal.

„Rozi.“

„Rozi, kadar si prihraniš kakšen šiling, prideš zopet. Ne boš parfimirana in kukalce boš pustila doma, manj plaha boš ko danes... Celo z nasmehom prideš. S svojimi otroškimi udi boš govorila govor, ki ga nihče ne bo razumel. Pedeset let boš hodila sem, siva boš in ponosna... Vse vem. Moje srce je polno tega!“

„St — sst — — sst!“

Umolknil sem. Čisto do nje sem se bil nagnil in postajal vedno bolj glasn. Pogledala je plaho in dvignila roke, kot bi se me hotela braniti. Sklonil sem glavo in se zazrl na oder.

Tisti trenutek se mi je vse odkrilo. Kot bi bila nevidna roka dvignila zagrinjalo izpred mojih oči. Še v potezah baročnih okrasov se je izražalo tisto nedopovedljivo spoznanje. Ne zlato in ne žamet, ki je prijetno božal mehko polt belih rok, tudi svila in gorka luč ni bilo tisto. Vse nekaj drugega! Vse nekaj drugega! Rožnata glava pred menoj je strmela v pozorišče in se ni zganila. Smeh je ležal sredi prostora ko morje in rastel ob kriku tragedije. Ponos na obrazu starke na moji levi je bil kakor v kamen vklesan.

Kakšno bogastvo je ena sama drama! Ena sama tragedija, ta hiša, ena sama beseda, ki pade s pozorišča, ena sama kretnja umetnika! Kaj je vzbudilo temu ljudstvu ponos in smeh, ta smeh bogatina? Kako so smeli ti obrazi, kako ponosni! Kakšna silna moč je v teh ljudeh! Da, to je narodova moč, sila plemena, ki se ne dá premagati ne z vojno, ne z denarjem, ki je večna in bo rezala tisočletja. Eden je bil, ki jo je ustvaril, morda dvojica... trojica... ki so spoznali, da številno ne more biti ne tragika, ne moč, ampak tvar za duha in delo. Narod je dobil smeh na ustnice, on je večni!

Pismo iz Avstralije

Nekoč sem bral v Tedniku o nekem „cowboju“, ki je prav tragično končal življenje. Toda on je bil podoben bolj gangsterjem, ko pa cowboju (gangster-razbojnik, član zločinske tolpe. Cowboy je pa sestavljenka iz dveh samostalnih členov: cow - krava, boy - deček, fant; cowboy - kravji pastir. Cowboyi so v Avstraliji junaki, ker se vedno bore z naravo in niso zlobni. Uslužbeni cowboys nimajo velike plače, službujejo pa pri velikih farmarjih. So pa vedno veseli in vedno dobrodošli med ljudmi, ker znajo mnogo povedati iz življenja v naravi. Stanujejo v hišicah na kolesih, katero vozijo za tropom goved. Spremljajo jih psi-pastirji. Kuhajo na prostem, največ mesovje, katerega jim ne manjka. Cowboyi so poznani kot dobri krotilci konj in ko se cowboyi pokažejo s konji na stadionu jih ljudstvo navdušeno sprejme.

Tudi pri nas odjezdi vsak dan iz dvorišča do deset parov cowboyev-šudentov. Vsem šudentom — tudi dekletom je všeč ta služba. Jezdijo iskre a krotke konje; seveda toplokrvne. Včasih je pa njihova služba tudi resna. Videl sem, ko sta dva študenta preganjala bike (9 ali 10 po številu). Nek bik se obrne proti preganjalca, konj takoj odskoči in slab jezdec bi cepnil iz sedla. V takem slučaju bi si bik gotovo privoščil malo šale z jezdecem... Ali fant z eno roko poprime vajeti in z drugo dolgi bič in se s pokom in švigom biča požene proti biku in bik je odnehal, ker je čutil tudi pasje zobe. Študentje morajo znati vreči konja ali govedo z malim naporom in ne da bi žival trpela kake poškodbe padca. Študentje-cowboyi nosijo medicino s seboj za prvo pomoč pri živalih. Dalje morajo biti večji o kvalifikaciji živali. Vadijo se tudi sortirati volno in jo pakirati. Torej kmetijstvo morajo poznati praktično in teoretično. Tretjeletniki pa morajo položiti rigorozo.

Socialno je dobro urejeno. Imamo svojo pošto, bolnico, banko, svoj avtobus in še redni avtobus nas vsak dan dvakrat obišče. Imamo tudi svoj kino, plesno dvorano (Dekleta pridejo iz bližnjih mest). Katoličani imamo tu vsako nedeljo mašo, daruje jo nek Poljak. Tudi vse športne panoge so zastopane: imamo dobro nogometno skupino, cricket, golf, tenis, box, biljard in tudi v umetnem jezeru goje plavanje. — Disciplina je zelo stroga. Za prekrške študente denarno kaznujejo ali s službo ob nedeljah in praznikih. Poleti so jih kaznovali z nočno stražo. Na bližnji holmec so hodili nadzirati vse okolje, da se ni kje pojavil požar.

PTICE, ŽRTVE RADIOAKTIVNOSTI

Pticam selivkam, ki so že izpostavljene tolikim nevarnostim, se je zdaj pridružila nova in zanje najbolj usodna. Ministrstvo za poljedelstvo v Tokiju je po natančnih preiskavah na tihomorskih obalah ugotovilo, da so atomski poizkusi v Tihem oceanu povzročili smrt velike večine ptic selivk. Japonske otoke je letos dosegla ena tretjina manj lastovk kot prejšnja leta. Na raznih obalah so tudi zasledili cele gručice mrtvih lastovk in drugih ptic selivk, zopet druge kažejo očitne znake radioaktivnosti. Kdo bo še varen pred to strašno pošastjo dvajsetega stoletja?

Kako otočno in plaho, očitajoče je zvenel Rozin glas: „Pri nas doma ni tako lepo!“

Zdaj so počivale njene roke na kolnih, suhi prsti so bili za spoznanje skrčeni, žile na vratu napete, oči razprte...

Zganil sem se in spustil glavo globoko na prsi. Kako naj pojnim vse to? Ponos ljudi okrog mene, smeh ko morje, ki je večno. Roža pred menoj se ziblje, njeni smehljaji mi razodevajo nekaj, kar komaj slutim. Razumem komaj deklico, ki sedi na četrty galeriji morda z istimi čustvi ko jaz in se ne zgane v svojem zamaknjenu.

V mojem žepu je zašumel papir, ki me je s trdim, gospodovalnim glasom klical v domovino. Čustvo ubožnosti je potrkalo na mojo dušo. V omotici bi te bil skoraj zatajil, ti moj, ki te ne imenujem. Kako opojno močni so bili valovi okrog mene! Kako lepo je imeti smeh in ponos!

Nekaj čudovitega je palo na moje oči. Zdelo se mi je, da se je scena izpremenila. S pozorišča so prihajale besede v jeziku, ki mi je tako znan, besede, ki so zdavnaj zapisane in pozabljene, omalovaževane, in besede, ki so spočete v srcu in še niso našle poti na dan. Okrog mene žumi ljudstvo s komaj spočetim smehom in čisto mladim ponosom. Roža pred menoj je lepša, deklica na moji desni je še bolj zamišljena; bogve od kje z dežele se je pripeljala.

„Pri nas doma ni tako lepo!“

O ti uboga Rozi, hči predmestja, kako si bogata! Kadar si prihraniš šiling, prideš zopet. Ne morem, da bi se ne nagnil do tebe in ne občudoval tvojega plahega obraza, ki se še sveti od ponosa, saj je vse to tudi tvoje. Rozi! Jaz sem se samo prikradel, da spoznam vse, od samega velikega hrepenenja in ljubezni sem se prikradel. Dati bi hotel mojemu narodu moči, smeha in ponosa, ko nima ničesar ali zapravlja, kar ima. Moj narod je ubog kot ti. Rozi, ko nima prostora, kjer bi se le za trenutek odpočilo njegovo srce.

Pogledala me je. Njene oči so bile pijane veselja. Njen pogled je bil pomolovalen.

„Sonce... sonce pride! Noč je dolga...“

Adijo, Rozi! Jaz se odpeljem še nočjo. Pridem pa zopet na četrty galerijo; takrat me tvoje oči ne bodo spoznale več. Ali bom, meniš, jecljal še vedno: Pri nas doma ni tako lepo? — Adijo, Rozi! F. B.

Žita, žetev in ravnanje z žitom v kašči

Nekoliko neprijetno se mi je zdelo pisati o tem, zlasti za nas, ki žita poznamo, znamo žeti in pridelek dobro shraniti ter gospodarsko uporabiti. Vem pa tudi, da dober gospodar rad posluša in govori o tem, kar sam dobro zna. Morda je pa le med nami še nekaj takih, ki o žitu ne vedo veliko, četudi so hodili do 17. leta v šolo.

Pred kratkim nas je obiskal stari znanec z ženo, odraslim sinom in devetnajstletno hčerko. Ko sedimo na klopci pred hišo, pride pred prag koklja s piščanci. Ker nisem hotel pustiti gosta sama, sem poprosil hčerko naj stopi v vežo, kjer imam dve vreči žita. V eni je rž in v drugi pšenica, kľ naj jo prinese nekaj pesti lačnim piščancem. Fant in dekleta sta istočasno stekla v vežo in prinesla vsak polno pest rži ter, na moje veliko začudenje zatrjevala, da je pšenica. Vsi smo bili v zadregi in še celo „velikima otrokoma“ je bilo treba povedati, kakšna razlika je med pšenico, ki je zelo dobra, ne samo za kruh, pač pa na vso moč za piščance, a rž je pa v vsakem stanju škodljiva tudi za odrasle živali, zato je nobena kura ne je.

Drug slučaj: Na praznik sv. Petra in Pavla grem iz cerkve proti domu. Cesta vodi mimo polja. Pred menoj gresta starejša moža in ogledujeta njive na obeh straneh ceste. Že od daleč je bila videti njiva zrelega jesenskega ječmena. Starejši mož vza-

reži na žitu, ker se pod snegom naglo razvije snežna plesen, ki kaj hitro razredči ali popolnoma uniči jesensko setev. V ta namen ima pripravljena umetna gnojila ali lesni pepel s sajami, ki ga vso zimo spravlja skupaj in hrani na suhem. S temi umetnimi gnojili potrosi žitna polja in sneg neprimerno bolj hitro skopni. Če je žito od zmrzali privzdignjeno, ga z lahkim valjarjem pritiska k zemlji, da požene nove korenine, s katerimi iz globoko napojene zemlje srka potrebno vlago in v njej raztopljenjo hrano. Ko se žito nekoliko opomore, ga prebrana. Takole pognojeno in okopano žito da prav zadovoljiv pridelek.

Jara žita so: rž, ječmen, oves in pšenica, ki je samo jara ali taka, ki jo eno leto sejemo kot ozimino in drugo leto kot jaro, sicer kaj rada izgubi to prvotno lastnost. Vsa jara žita sejemo prav zgodaj na pomlad. Imajo kratko vegetacijsko (doba rasti) dobo, in sicer samo štiri do pet mesecev. Jara žita navadno vedno gnojimo s hlevskim gnojem, ker morajo imeti za to kratko dobo rasti dovolj hrane v zgornji rodovitni plasti zemlje. Slama je mehka in veliko boljše za krmo kot od ozimnih žit. Tudi zrno je bolj mehko, škrobnato. Gospodinje imajo zelo rade ješpren ali ječmenček iz jarega ječmena, ker se veliko boljše in prej skuha. Pri nas sejejo skoraj povsod dvorsten ječmen, vendar pa imamo tudi štiri- in celo šestvrstnega ki je dvado trikrat toliko vreden, ker da toliko več pridelka na isti površini.

Žetev, zlasti ječmena, ki upogne klas, ko je prezrel, je treba opraviti pravočasno. Boljše je, da ne žanjemo v rosi, zlasti kjer imamo kosilne stroje in tudi sicer; tudi ne v preveliki vročini, ker se zrnje in klasje drobi ter ostane na njivi. Snopje navadno kar na njivi posušimo. V krajih, kjer imajo kozolce, nabašajo snopje med late, kjer se v nekaj tednih prav dobro posuši. V bolj bogatih deželah pa žanjejo močno zrelo žito in kar na njivah na velikih mlatilnicah sproti omlatijo. Tako žito potem razgrnejo v prostranih kaščah na kupe, ki jih vsaj dva- do trikrat na teden z lopato premečajo (premešajo). Na ta način se žito sproti osuši ter ohrani kaljivost. To je zlasti važno za ajdo, ki v jeseni ni kmalu dovolj suha, zato se v kupu segreje, postane vlažna, kali ali pa v splošnem izgubi kaljivost. Pri naših majhnih gospodarstvih in pridelkih žita se ni bati, da bi se žito pokvarilo — zlasti, če so kašče zračne in suhe. Pa tudi v manj primernih kaščah se žito ne pokvari, če je pri hiši dober gospodar, ki zna pridelati in na pridelek paziti, da se ne pokvari.

Kmetijske šole v Avstraliji

Gotovo bo zanimalo vas Korošce in tudi druge, kakšen je sistem avstralske kmetijske šole. Par mesecev sem že v službi državne kmetijske šole. Že prej sem jo pogosto obiskoval ob „week-end“ (konec tedna) in zato jo že vsaj toliko poznam, da lahko par vrstic napišem o njej. Ustanovljena je bila 1886. leta. Če pomislimo na to, da je prvi beli človek obiskal Shepparton leta 1813 je ta šola stara. Zgodovina nas ne zanima, zato se vrnimo k stvari. Šola ima okoli 8000 acrov zemlje. Velik del te zemlje je posejan z žitom. Dalje so poskusne parcele in ostali del je pa razdeljen v pašnike, kateri so pa vsi skrbno ograjeni in umetno gnojeni. Ob glavni cesti se vrste težko pregledne poskusne parcele trav, beljakovinskih rastlin in žit. Pred vsako parcelo visi tabla z imenikom in datumom setve tiste rastline. Sorto in odpornost rastlin pa lahko posameznik sam izbira oziroma sklepa z opazovanjem. Marsikateri avto se ustavi in pregleduje parcele in jih beleži v vročih mesecih in hladnih. Zopet nato se vrste poskusi umetnih gnojil trav in podobno. Vse to je lepa zabava za farmarja posebno še, ker Deželna kmetička zbornica nagradi vsakega farmarja za napredek. Na posestvu šole so zastopane vse v Victoriji živeče pasme goveda in drobnice. Tudi tu si morejo posamezniki sami pomagati z opazovanjem in izbirati najboljšo pasmo. Prašičev je tudi več sto in par tisoč kokoši. Vsi oddelki so moderno opremljeni in vodja vsakega oddelka je priznan strokovnjak. Zaposleni so s poskusi križanja ene pasme z drugo in opazovanjem razvoja; dalje z veterinarstvom itd.

Kmetijska šola je triletna. Kandidati morajo imeti srednješolsko bazo ali vsaj dobro dovršeno nižjo srednjo šolo. Dopolniti pa morajo najmanj 16 let za sprejem. Vseh študentov je okoli 220. Predoči se mi prava kartuzija, ker so sami fantje in še po pisarnah ni niti ena ženska zaposlena. Torej med vsemi študenti so le tri univerzitetne študentke, ki pa imajo tudi svojo hišo in so le s stanovanjem

izolirane, v ostalem pa ni nobene razlike. Študentje so vsak drugi dan zaposleni po raznih oddelkih: vrtnarstvu, ovčereji, mlekarstvu, svinjereji, kokošereji in tudi kovaštvu, mehaniki, stavbarstvu in raznih kmetičkih opravkih: grajenje plotov, oranje, pobiranje smeti, spremljevanje avtovozača. Traktor mora znati voziti vsak študent. Vsi morajo biti izvežbani jezdec. Vsak študent je zaposlen 14 dni v enem oddelku. Zanje ni sobote in ne nedelje: vedno so zaposleni, le pouka nimajo ob „week-end“.

Tu se vrše neprestano kratki tečajji (short courses): kmetijski (Farm course), ki pa se zopet deli v dve veji: mlekarstvo in vse njegove podrobnosti od paše do izdelka sira z vsemi tehničnimi pripomočki; in poljedelstvo: ovčereja, živinoreja, (stock ali beef-govedo za zakol), perutninski, sadjarski (horticultural), pod to besedo je mišljeno tudi vrtnarstvo. V okviru tega tečaja imajo tudi predavanja o vinarstvu itd. Predavanja se vrše 7 do 8 ur dnevno. Strokovnjaki prihajajo iz raznih krajev. Dalje jim prikazujejo tudi s filmi gospodarstvo naprednih držav iz raznih kontinentov. Glavni predmet (prva ura) je knjigovodstvo. Tečajji se vrše tri — štiri — pet tednov. Udeležujejo se ga le moški, ki pa nekateri prihajajo tudi 600 milj daleč.

Dvakrat v letu imajo študentje pettedenske počitnice (holidays). Takrat se vršita dva ženska tečaja. Meseca avgusta bo naslednji žen. tečaj.

Upam, da sem podal v teh vsticah jasno sliko viktorijske kmetijske šole. Če bom pa morda še kaj zanimivega odkril, bom pa naknadno sporočil.

Za danes pa pozdravljeni vsi Korošci!

PREGOVORI

Ako se sv. Magdalena (22.) solzi, rado potem še bolj deži.

O sv. Jakobu pšenica zori ali zgori.

Tega meseca če je presuho, ostane grozd prav drobno.

Našim gospodinjam

Nabirajmo gobe

Letos je vreme nabirateljcem gob prav naklonjeno. Zato se bodo pridno oprijeli dela, ki jim bo prineslo lepe dohodke. Pa ne pustimo gob samo preprodajalcem; tudi zase, za svojo družino jih pridno nabirajmo. Nimajo sicer gobe tiste velike hranilne vrednosti, kot so včasih mislili. Prednost imajo predvsem v tem, da so okusne in poskrbijo spremembo v hrani. Različna hrana nam vedno bolj tekne. Zato bodo dobre gospodinje na deželi že poskrbele, da jim bodo gobe nabrali stara mati, stari oče ali otroci. Seveda pa naj imajo otroci starejšega vodnika, ki naj bo za nadzorstvo in obenem „učitelj“, ki otroke nauči ločiti prave gobe od strupenih. Samih otrok pa nikoli ne puščajte v gozd!

Pri nabiranju moramo dobro ločiti strupene gobe od užitnih. Nabirajmo le mlade, še rastoče in zdrave gobe. Stare, ki prehajajo že v gnilobo, pustimo. Take gobe so vodene, zlasti po dežju. Tudi ne suše se lepo, največkrat postanejo temne.

Gobe previdno odtrgajmo ali spodrežimo z nožkom, da ne pokvarimo podgobja. Iz podgobja lahko pričakujemo še več gob. Devajmo jih v košare, nikakor ne v vreče, mreže ali nahrbtnike. V teh se gobe mečkajo in zato hitreje pokvarijo.

Ne kuhajmo starih, črvivih, od polžev objedenih gob! Lepo jih očistimo z nožkom. Na mizo jih damo v juhi, s krompirjem, pražene, ocvrte, najbolj pa zaležejo kot prikuha ali začimba. Že kuhanih gob nikoli ne pogrevajmo, ker postanejo strupene, zlasti ne smrčkov, rajši použijmo mrzle.

Za sušenje morajo biti gobe dobro osnažene. Ne smemo jih prati. Črvice dele dobro obrežimo. Ne mislimo, da je za sušenje vse dobro. Takoj, ko jih prinesemo domov, jih narežimo na tanke rezine in zložimo na snažne deske. Če jih ne moremo zrezati takoj, jih razložimo na zračnem in hladnem prostoru, kamor ne pride dim. Na kupu bi se ogrele in pokvarile.

Najlepše se gobe suše na soncu, le v sili uporabljamo peč. Nekoliko osušene obrnemo. Pravilno posušene so, če zažame, ko jih potresemo. Posušene spravimo v košare ali vreče na suhem in zračnem prostoru, kamor ne pride dim. V vlažnem in zaprtem prostoru bi plesnile in dobile zatohel duh.

Kuhinja

Gobe z makaroni. Nalistane gobe praži na masti s čebulo in peteršiljem, dokler se ne osuše; potresi nanje žlico moke, premešaj, prideni nekaj žlic smetane, sol in poper ter malo juhe. Ko je prevrelo, zamešaj v kuhahe in odcejne makarone.

J. S. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(75. nadaljevanje)

„Denar je naložil in živi od njega brez skrbi.“

„Denar, kaj pa je denar? Kot otrok pomnim, da je denar naglo padel, čez noč. Kdor je imel zvečer tisočak, je zjutraj imel samo desetak in mnogokteri je postal berač. Kdor pa je imel grunt, tega niti čutil ni, kajti grunt je bil še več vreden kot prej.“

Med pogovorom je čas hitro tekol. Pipe so dogorevale, v grajski veži je zaropotala kočija.

„Vaša milost, kočija je nared,“ je Lujz oznanil med vrati in izginil. Knez je potegnul iz žepa na preprostem črnem traku srebrno uro. „Viš, viš,“ je ob tem pomislil Cimbura, „pri nas pa ima skoraj vsak hlapec, da o gospodarju ne govorim, tako, če ne lepšo uro,“ in razvnel se je zoper kmetičko razsipnost in bahaštvo.

„Če vam je ljubo, se popeljeva po posestvu,“ je predlagal knez in vstal od mize.

„Vem, da sem pri knezu, in vem, da pravijo stari, če bi sedel na hitrega konja in v skoku jezdil, da v enem tednu ne bi obšel knežjega posestva; toda kljub temu bi se rajši sprehodil, od tega bi imel več koristi, vse bi si mogel lepo ogledati.“

„Samo mkažite in, kjer boste želeli, se bodo konji ustavili in bova šla peš.“

Par vrancev, črnih kakor krokarji, je zbudilo najprej gostovo pozornost.

Sedla sta v kočijo in se peljala po parku. Cimbura se je čudoma čudil. Tu so bile rastline, zelišča in cvetje, kakršnih še nikjer niti v gozdu, niti na travnikih ni videl. „Ukažite ustaviti, gospod knez,“ je želel

Gobe z mesom. Meso: govedino, teletino, svinjino ali perutnino zrežemo na koščke ter dušimo z narazanimi gobami, dodamo sesekljan peteršilj, čebulo in malenkost česna. Dušimo toliko časa, da se gobe osuše. Končno osolimo in popopravimo ter dodamo malenkost limonovega ali paradižnikovega soka.

Pražene gobe. Na debele liste narezane gobe povlajaj v moki in praži v masti. Za praženje gob je posebno dobro oljčno olje.

Gobe z jajci. Že dušenim gobam zlij jajce in mešaj, da se zgosti.

Gobji prašek. Iz vseh užitnih gob naredimo lahko gobji prašek. V prah zmeljemo take vrste gob, ki so posušene precej trde. V ta namen zrezane gobe trdo posušimo v peči, nato pa s strojem za drobtine zmeljemo. Praške hranimo v zaprtih posodah in suhem prostoru. Kavina žlička takega praška na osebo, nam da skozi vse leto okusno gobjo juho ali omako. Ta prašek lahko dodamo drugim jedem, če jih hočemo zboljšati. Prav dober je v guljažu, raznih zelenjavnih juhah, rižu itd.

Vlaganje gob v kis. Vzamemo navadno male, ki ostanejo lahko cele, večje zrežemo. Dobro osnažene prevremo v slani vodi (5–10 min.). Nato jih stresemo na cedilnik, da se odtečejo. Zložimo jih v steklenico s širokim vratom. Istočasno pa kuhamo 10 minut dober vinski kis, dodamo mu par zrn popra in nekaj čebule. Ohlajeno vlijemo na kumare. Povrhu nalijemo za mezinec olja, zavežemo s pergamentnim papirjem in shranimo.

PERUTNINARSTVO V JUGOSLAVIJI

Zaradi nezadostnih dobav na trg so se cene perutnini v Jugoslaviji letos spomladi dvignile za več kot 30 odst. Tudi jajčni trg je bil slabo založen, v glavnem zato, ker ležejo kokoši na leto povprečno le 60 jajc. Perutninarstvo skušajo zdaj izboljšati z uvedbo boljših vrst kokoši in z moderniziranjem reje.

BRAZILIJA PREPOVEDALA IZVOZ RIŽA

Brazilska vlada je prepovedala izvoz riža za najmanj šest mesecev, da s tem zagotovi domačo potrebo. Upajo, da bodo trenutne zadostne zaloge preprečile špekulacijo s cenami.

DDT V UMETNIH GNOJILIH ZA UNIČEVANJE DETELJNEGA ŽUŽKA

Vedno v večji meri uporabljajo mešanico DDT-ja s tekočim dušičnatim gnojilom. S tem uspešno uničujejo črna žužka, ki na pravih veliko škodo na pašnikih, travnikih in zlasti na detelji. Mešanica obstoja iz 2,3 kg DDT-ja in 208 litrov 32 odstotne dušične tekočine na en hektar, z njo škropijo tla v času setve.

Cimbura in ni še dobro izgovoril, so konji že obstali kot pribiti. „Kako pa to ustavljaš?“ se je hotel Cimbura znesti nad kočijažem. „Ali ne veš, da se mora konj polagoma pognati v tek in še počasneje ustavlja. Z naglim ustavljanjem konje mučiš,“ toda rekel ni besede, le pomilovalno se je ozrl na konje, ki so se jim prednje noge zarile v pesek in so jim povodci krasne glave na usločenih vratovih pritisnili na goitanec. Šele ko je knez izstopil, je kočijaž popustil povodce. „Sedaj pa ne bom več sedel v kočijo, ko ta fant tako nekrščansko ustavlja,“ je sklenil kmet in se ozrl po vrtu. „Na mojo vero, kakor v rajul! Kje so se ta drevesa vzela, kdo jih je vzgojil, kje so zrasla? To je bukev, pa ima črne liste, tu je hrast, toda listje ima pikčasto, javor tule ima pisano listje, topolovo listje je rumeno obrobjeno, breza stoji tam, toda veje ji namesto navzgor visijo navzdol. Vse je nekam drugače in čudovito. Tu še sedaj cveto rože, čeprav jim je davno potekel čas in ne cveto samo belo in rdeče, ampak tudi rumeno, temno, kakršne kdo hoče.“

„To ni naše drevje, to niso naše vrtnice, to ni naše cvetje. Vse je od drugod sem prineseno in zasajeno. Rože so francoske, palme iz Italije, dalje iz Erfurta, iglasto drevje s srebrnim leskom je iz Kalifornije, virginije in nekateri grmiči celo iz Japonske in Kitajske,“ mu je pojasnjeval knez.

Peljal ga je skozi letne in zimske cvetličnjake, pokazal mu je smokovnik; toda Cimbura je trdovratno molčal in se več ničesar ni čudil. Šla sta čez park in takoj za njim prišla na zelenjadni vrt in drevesnico. Ko je Cimbura opazil drevesca, je krenil naravnost k njim. Tu je Cimburov znanec, star sadjar, in tu je tudi vrtnar. Toda kaj

(Dalje prihodnjic)

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

CELOVEC

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, gospod prof. dr. Joško Tischler se je odpeljal v ponedeljek, dne 12. julija 1954 v Zgornjo Avstrijo na okrevanje. Gospodu predsedniku želijo člani širšega odbora NskS lep dopust in zboljšanje zdravstvenega stanja.

BREZA PRI DRAVI

Prejšnji teden je izbruhnil pri Brodniku na Brezi požar, ki je uničil lep gospodarski škedenj in napravil precej škode. Ogenj je povzročil bajne električni motor.

KAZAZE

Dolgo se že nismo oglasili v našem listu. Danes hočemo na kratko poročati, kako se naša vas vedno bolj modernizira. Ni še dolgo od tega, kar so pri Ilgu dogradili novo obširno in prostorno dvorano, ki ustreza vsem podeželskim razmeram, kakor n. pr. plesnim in drugim prireditvam.

Tudi g. Škof si je pozidal lepo enonadstropno hišo, katero je nujno potreboval za trgovino in gostilno. Otvoritev se je vršila zadnjo nedeljo ob obilni udeležbi vaščanov in drugih, kajti lepo poletno vreme je privabilo mnogo prijateljev zabave, kakor tudi odjemalcev škofove trgovine. Poslopje še ni čisto gotovo, pač pa bo v najkrajšem času tako urejeno, da bo služilo vsem, tako trgovcu samemu, kakor tudi vsem vaščanom.

KOKJE PRI DOBRILI VASI

(Blagoslovitev zvonov)

Ze težko pričakovani zvonovi so prispeli v našo sredo. Kljub temu, da je naša vas samo podružnica, je tudi nas doletela ta čast, prav kakor druge večje farse, da smemo povabiti v nedeljo, dne 18. julija, vse farane kakor tudi vso bližnjo okolico na slovesno blagoslovitev zvonov v Kokje. Začetek je ob 10. uri dopoldne.

DOBRLA VES

(Novi zvonovi v Marijinem letu.)

Župnija in župnijska cerkev v Dobrli vasi je posvečena Marijinemu vnebovzetju. Leta 1154 sta bila samostan in samostanska župna cerkev dozidana. Menihi avguštinci so opravljali pod oblastjo Oglejskega patriarha nadpastirja dušno pastirstvo v Dobrli vasi in po župnijah v Podjuni.

Tako obhaja dobrloveška župnija letos v Marijinem letu 800-letnico posvečenja farne cerkve. V zadnjem letu je bila notranja restavracija cerkve in oltarjev dovršena.

V zadnji vojni so bili vzeti župni cerkvi vsi zvonovi. Samo mali stari zvonček iz podružnice Svetega Duha je vabil k božji službi. Splošna želja faranov po novih zvonovih je bila vedno močnejša. Osnoval se je odbor zastopnikov vseh vasi v fari, ki se je posvetoval in šel na delo. Izvedel je zbirko po vaseh. Hvala Bogu, farani so po svojih močeh radi žrtvovali; obljubili in prinesli darove v denarju in lesu za nabavo zvonov.

Zvonovi so bili vlti iz najboljšega bronu pri zvonarni Ivana Grassmayr v Inomostu. V soboto, 19. junija t. l., so bili slovesno prepeljani iz kolodvora v Sinče vasi k farni cerkvi. Na dvorišču samostana je bil zvečer slovesen sprejem novih zvonov. Topovi so oznanili veselo vest, mešani zbor pa je ubrano zapel zvonovom v pozdrav. Zastopniki župnije, priprav. odbora in mladina so izrazili čustva srečnih faranov v nagovorih in deklamacijah. Dušni pastir je razložil navzočim pomen zvonov za bogoslužje fare in obred posvečenja. Vršila se je nato v praznično okrašeni in z vencji prepleteni župni cerkvi zahvalna pobožnost.

V nedeljo, 20. junija t. l. v osmini Rešnjega Telesa, so zgodaj prihajali farani in romarji v Marijino svetišče. Vršile so se božje službe. Ob 9. uri je daroval pontifikalno sv. mašo mil. g. opat p. Pavel Schneider iz št. Pavla, ki je po sv. maši posvetil zvonove za župno cerkev.

Na samostanskem dvorišču je bil postavljen veličasten oltar, v katerem je bila postavljena častitljiva Marijina soha. Podobna je gotična in je bila prej postavljena nad glavnim vhodom cerkve. G. Campidell je podobno umetniško obnovil.

Cerkveni mešani zbor in moški zbor sta prepevala primerne pesmi k obredu posvečenja. Č. g. župnik Srienč je v globokih in ognjeviti besedah podal pomen posvečenih zvonov, ki naj bodo glasniki pravega obnovljenja božjega življenja v Kristusu po Mariji. Brez obnovljenja pristnega krščanskega življenja bi glas zvonov bil le



Pri nas na Koroškem

kakor glas vpijočega v puščavi. Med drugim je nas pozval, da prav uporabimo vse milosti Marijinega leta.

Mil. g. opat je v svojem govoru poudaril, naj bi bili novi posvečeni zvonovi glasniki pravega miru v Kristusu, katerega naj bi bili deležni vsi narodi sveta.

Veliki zvon „e“ je posvečen Mariji Vnebovzeti, in nosi napis: „Sv. Marija, v nebo vzeta, srednica milosti, Tvojemu brezmadežnemu Srcu se posvetim.“

Drugi zvon „gis“ je posvečen presv. Srcu Jezusovemu in ima napis: „Presveto Srce Jezusovo, Kralj in središče vseh src, reši nas!“

Tretji zvon „h“ je posvečen sv. Jožefu in nosi napis: „Sv. Jožef, ženin prebl. Device Marije, steber družin, zavetnik umirajočih, prosí za nas.“

V mraku so vsi zvonovi zapeli ubrano pesem slave božje in Marijine.

Za cerkev Device Marije na Gori, sredi farnega pokopališča, sta bila naročena z dar-



KOLESA vseh vrst
Radio-aparati naj-
lepših in najmoder-
nejših izvedb, mlini,
elektro-motorji in
druge kmetijske in
gospodinske stroje
najceneje in pod u-
godnimi pogoji v za-
logi strojev

Johan Lomšek
ST. LIPŠ, Post EBERNDORF

rovi neimenovanih dobrotnikov dva zvonova. Prvi je posvečen sv. Ani, materi Dev. Marije, drugi Marijinemu Srcu. Posvečenje teh zvonov je bilo v nedeljo, 26. junija na god sv. Heme. Na predvečer je bil slovesen sprejem zvonov pri cerkvi na Gori, zjutraj po pranganju in sv. daritvah pa posvečenje zvonov. Lepo pojeta z glasovoma „a“, „cis“.

Na podružnici v Sinče vasi je bila blagoslovitev zvonov v nedeljo, dne 11. julija. Na podružnici sv. Mohorja in Fortunata v Kokju pa bo v nedeljo, dne 18. 7., blagoslovitev 2 zvonov. Ob pol 10. uri sv. maša, nato blagoslovitev zvonov.

Vsem dobrotnikom zvonov naj Bog velikodušne darove povrne. Marija pa naj jim izprosi božjega varstva in blagoslova.

ŠKOCIJAN

Danes vam lahko sporočimo, da nas veže s Celovcem preko Dravskega mostu pri Tinjnih nova asfaltirana cesta. Z delom je družba „Stuag“ končala v petek, 9. t. m. Delali so še pozno zvečer, da so končali, nato so „zalili“ v gostilni pri Rablnu. Kako se

Sveški zvonovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

ske tehnično ni bila mogoča, je komite zahteval odstranitev napisu.

S tem je zgedala zadeva rešena in vsak je mogel pričakovati, da se bo na ta način mogla vršiti blagoslovitev ob nameravanem času.

Vendar temu ni bilo tako. Škofijstvo je blagoslovitev zvonov preložilo, sklicujoč se na sklep konzistorija, ki da hoče najprvo pomiritev v fari, potem šele blagoslovitev. Vendar nam je znano, da je v ozadju tudi še nek drug vzrok.

Mnenje slovenske javnosti

Zadeva okoli sveških zvonov je postala, odkar jo je nemško časopisje porinilo čisto na nacionalno politično plat, častna narodna zadeva. Narod po Rožu, Zilji in Podjuni je ogorčen nad poročili v avstrijskih listih. Iz marsikaterih veje duh sovraštva do slovenske narodne manjšine in slovenskih duhovnikov. Kdo je bil tisti, kateri je skrunil sveški zvon, gospod župnik ali del nemškega časopisja? „Slowenischer Chauvinist schändet eine Glocke“, pišejo „Salzburger Nachrichten“. Zvon nima srca, a gospod župnik ga ima. Njegovo blago srce je bilo po zgledu dobrega pastirja vedno ljubeznivo in odprto za vse skrbi in težave faranov. Saj ni nikoli odrekel komu kake prošnje. Iz njegovih ust ni bilo slišati trde besede,

po novi cesti hodi ali pa vozi, poskusite kar sami, saj smo uverjeni, da boste kaj obiskali v teh „vročih“ dneh naše jezero in se ohladili v njem, če ne drugega vsaj jezo, če pa že v jezero ne boste hoteli, se boste prav lahko ustavili v kaki gostilni, saj je na vsakem voglu ne samo ena, ampak kar dve ali tri in si tako „privezali svojo dušo“. Te dni so začeli resno z vodovodom. Nabirnik gori v gozdu že dalj časa kopljejo — sedaj so začeli že kopati za napeljavo.

Tujci kljub slabemu vremenu prihajajo k nam. Toda bolj žalosten pogled je tam okrog jezera. Namreč tišičijo se v svojih hotelih tisti, ki imajo več pod palcem, drugi pa se stiskajo v svojih sotorih. Jezero pa je bolj zapuščeno, kot pozimi; imajo vsaj ribe mir. Če se ne bo hitro znilo, bo tudi „katastrofa“ v naših žepih in računih.

V sredo, zadnjega junija, smo pokopali Valentina Ruh, pd. Cimpernika iz Podgrada. Pokojni je že dolgo časa trpel na nezdravljivi bolezní. Imel je raka v grlu. Dosegel je 63 let.

V torek, 6. julija, pa je vso okolico pretresla novica o nagli smrti Terezije Slugovec, žene mizarskega mojstra v Klopincu. Vsi smo se spomnili besed svetega pisma: „Bodite pripravljene...“ Pokojna je zvečer v ponedeljek še prala perilo, kar naenkrat zakriči in se prime za glavo, nato omahne in pade. Nemudoma so poklicali zdravnika in jo prepeljali v Celovec v bolnico, kjer je takoj umrla. Ugotovili so možgansko krvavenje. V četrtek, 8. julija, smo jo pokopali ob obilni udeležbi sorodnikov, znancev in faranov. Pokojna je dosegla le 29 let. Zapušča 8-letno hčerko Hildo, ki silno pogreša skrbno in dobro mamico. Pokojnim večni pokoj! Žalujočim naše sožalje.

BELA

Na predvečer sv. Petra in Pavla sem šla po cesti v Belo, da drugi dan prisostvujem sv. maši v belski kapelici, ki je posvečena apostoloma sv. Petru in Pavlu. Nekaj me je tlmilo in pospešim svoje korake, kolikor jih v svojih letih zmorem in krenem na desno h Skalarju. Hišna vrata zaprta, nikjer žive duše, vse tiho in prazno. Krenem dalje preko gornjega mostu in se otožno oziram nazaj na križ in lepo domačijo. Tesno mi je bilo postalo pri srcu, solze so se mi vlile po ovnelem licu, kajti tukaj smo prebili brezskrbno mladost. Kako smo prepevali in se veselili! Sedaj pa ta praznosta... Vse je minilo, vse prešlo...

Zadnja posestnica, gospa Gross, ki je še kljub svoji starosti, 77 let, vzdrževala skromno gostilno in trafiko, je umrla 12. junija. Ostanjejo samo še spomini, dobra dela gre-

do pa z njimi!

Pri Potesavu v Beli pa se je pripetila dne 30. junija težka nesreča. Tamošnja posestnica Kati Rozman je padla po stopnicah in dobila pri tem težke poškodbe. Takoj so jo morali peljati z rešilnim avtom v celovško bolnico. Bog daj, da bi se kmalu pozdravila in se spet vrnila v domači krog.

MEDGORJE

Dne 18. t. m. obhaja 80. rojstni dan Anton Drobivnik pd. Muclnov stari oče.

Prav je, da se tega vrlega moža spomnimo tudi drugi ob tej priliki in pogledamo malo nazaj v njegovo dolgo življenje, polno težav in trpljenja. Leta 1914, ob izbruhu 1. svetovne vojne, ga je klicala vojaška dolžnost na bojno polje. Moral je pustiti ženo s 6 malimi otroki in dom. Vrnil se je šele čez 7 let iz ruskega ujetništva. Še isto leto so ga izvolili Medgorčani za župana. Tako je moral nositi za dobo 4 let še skrb vse občine. Komaj si je z doraščajočimi otroci uredil nekoliko dom in gospodarstvo, ga je zadela težka nesreča. Pri obiranju sadja je padel z visokega drevesa in si pri tem pokvaril levo nogo, da ne more več prav hoditi brez palice.

Prepuštil je nato gospodarstvo najstarejšemu sinu, sam pa se umaknil z ženo v kot.

Pri delu pa je še vedno pomagal kljub težavni hoji. Pred 10 leti mu je umrla žena in pred 3 leti sin, gospodar na domačiji.

**POHIŠTVENO BLAGO
PREPROGE — ZAVESE**

Velika izbira! — Zmerne cene!

PRAUSE

Celovec, Bahnhofstrasse 8, Fleischmarkt 9

Tako še danes njegov nasvet urejuje Muclnov dom, sam pa v molitvi in branju prenaša težo svoje bolezní in starosti. Čeprav je že tako star, ima še vedno dober spomin in je svežega duha. Dolga desetletja je bil zvest cerkveni pevec, veren faran in dobrotnik cerkve, ki ni nikdar opustil sv. maše. Še zadnja leta, kadar mu je le dopuščala bolezen v nogi, je redno in točno prihajal v cerkev.

Skrbnemu očetu in vrlému možu, ki je bil znan nekoč daleč naokoli, želimo poleg otrok tudi drugi znanci in farani, da bi mogel kljub težavam starosti, ostati še dolgo med nami. Dobri oče, Bog Vas živil!

SVEČE

Za nedeljo, dne 18. julija, vabimo vse rojake iz Roža, Podjune in Zilje na novo mašo preč. g. Francija Potočnika, ki je bil 11. julija posvečen za mašnika v Solnogradu. Gospod novomašnik je vstopil v bogoslovje pri redovnikih Srca Jezusovega. Zato je dobil redovno ime prca Janez.

Primicija bo, dne 18. julija ob pol 10. uri pri farni cerkvi v Svečah na prostem. Ker je to edini novomašnik na Koroškem, uporabite to priliko, in pridite po novomašni blagoslov.

**SREBRNI ŠKOFOVSKI JUBILEJ
DR. GREGORIJA ROŽMANA**

V sredo, dne 14. julija, je praznoval ljubljanski škof prevz. dr. Gregorij Rožman srebrni škofovski jubilej, 25-letnico škofovskega posvečenja.

Čestitamo jubilantu, našemu koroškemu rojaku in mu želimo, da ga nam Bog še dolgo ohrani kot dobrega očeta, pastirja, tolažnika in vodnika vernemu slovenskemu narodu.

**DELO ZA KOROŠKI VELESEJEM
NAPREDUJE**

Tiskovni referat koroškega velesejma naznanja: Pesimistični duhovi se že sprašujejo, ali bodo prostori koroškega velesejma pravočasno gotovi. Takšni dvomi absolutno niso na mestu, kajti oprema 100 tisoč kvadratnih metrov velikega prostora spredaj in zadaj velike dvorane napreduje, kljub temu, da je zasedbena sila te prostore pozno izpraznila. Povsod se planira, lopate in valji so na delu, da bodo napravili glavno cesto čim lepšo in tudi stranske ceste morajo odgovarjati velikemu prometu tega velikega koroškega praznika. Dvorana za dvorano raste iz zemlje, najlepše električne naprave napeljujejo, z eno besedo: od strani vodstva koroškega velesejma je to velik čudež, ki jamči, da bodo vsi prostori koroškega velesejma tako urejeni, kot si jih želi videti obiskovalec velesejma. Tako upamo, da se bodo čez nekaj tednov odprla vrata koroškega velesejma v splošno zadovoljstvo tuzemcev, kakor tudi inozemcev.

Po vsej prostorni ureditvi in ogromni udeležbi iz tu- in inozemstva bo letošnji koroški velesejem nudil reprezentativno sliko, da se lahko kosa z vsakim drugim provincialnim velesejmom.

Razstava trgovine, obrtništva, industrije in poljedelstva na razstavnem prostoru ob Tiroler Strasse. — Dnevno številne prireditve. — Spored na drugem mestu!

Obiščite beljaški praz. teden 10.-18.7.

Senzacija razstave: občinsivo pred televizijsko kamero

VELIK USPEH BELJAŠKEGA ZEGNANJA IN RAZSTAVE

Če prideš v Beljak, vidiš same vesele, radostne obraze. Vse hiti, vse je nekam praznično, zastave in okraski z emblemi povedo takoj tudi tistemu, ki pride od daleč ali iz inozemstva, da je v mestu nekaj, kar ni vsak dan. To je beljaški teden, katerega so prireditelji skrbno pripravili s sijajno organizacijo, katere delo je moral kronati uspeh. Mnogi ljudje hite na razstavišče, ki je zdaj postalo ponos mesta Beljaka. Tukaj je združeno lepo s koristnim. V okusno urejenih kotah sta doma pridnost in iznajdljivost domačega obrtništva in trgovstva. Po razstavišču je slišati glasbo in petje, v večernih urah se vse blešči v bajni razsvetljavi — do izraza prihajata temperament in veselje do življenja sedanje beljaške generacije. Vse to se razteza kot prelep pajčolan čez vse mesto, 12.000 žarnic in lampijonov napravlja vtis tisoč in ene noči.

Sprevodi se pomikajo skozi mesto, narodne noše ga barvajo, godba mu daje ritem. Nešteta motorna vozila govore o napredku in tekmi s časom. Beljak tekmo s časom sijajno dobiva. Svoje uspehe pa si vedri, podjetni in prijazni Beljačani tudi zaslužijo.

Čevljarstvo BEHR v Italiener Strasse in Widmannngasse:

Vsi naši čitatelji iz Roža in Zile poznajo to solidno in priljubljeno domače podjetje, h kateremu se zatekajo vsi, ki žele močne, lahke in lepe čevlje. Ogromno parov iz lastne delavnice ima na zalogi, vseh velikosti, za vsak poklic in okus. Mnogi pa si pri njem naroče obuvata po meri, zlasti tisti, ki potrebujejo ortopedične čevlje in prav v tej stroki je BEHR največji strokovnjak. Kdor si pri njem naroči obutev, se gotovo ne bo pritoževal, „da ga čevlji žuli“. Skrbno in v dogovorjenem času izgotovi naročilo. Za poletni čas ima na zalogi vse vr-

ste lahkih čevljev in sandal, za jesenski in zimski čas, ko prične šolsko leto in prideta mokrota in mraz v deželo, bo pa pripravil temu primerne obutev, o katerih boste brali v njegovih oglaših.

Trgovina za sobno, posteljno in pohištveno blago LODRON V Lederergasse:

„Ljubo doma, kdor ga ima“ je naš stari slovenski pregovor, ki ima danes prav tako veljavo kakršno je imel med našimi predniki. Razlika je le v tem, da je za dom in prijetno domačnost spričo današnjega mednarodnega časa mnogo več lepega in praktičnega kot je bilo včasih. To so posteljne blazine, odeje, rjuhe — vse cenejše in iz najboljšega blaga ter vsakomur dosegljive. To je blago za pregrinjala, zavese, to so preproge, ki lajšajo hojo in jo napravljajo neslišno, to so izbrani živi vzorci barv, ornamentov in okusa. Kdor si hoče ustvariti dom ali ga olepšati, naj obišče trdko LODRON.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Nedelja 18. 7.: 7.00 Duhovni nagovor. 7.05 S pesmijo pozdravljamo in voščimo. — Ponedeljek 19. 7.: 14.30 Poročila, objave. 14.30 Iz znanosti in tehnike. — Torek 20. 7.: 14.30 Poročila, objave. Zdravniški vedež. Posledice debelosti. 14.45 Okno v svet. 18.30 Poje dekliški zbor iz Zelezne Kaple. Vodi Hajnžič. — Sreda 21. 7.: 14.30 Poročila, objave. 14.40 Slovenske pesmi. Pojeta: J. Lipušček in S. Souček. — Četrtek 22. 7.: 14.30 Poročila, objave. 14.40 Godba na pihala. Češke polke in valčki. 18.30 Za našo vas. — Petek 23. 7.: 14.30 Poročila, objave. 14.40 Od pravljice do pravljice. — Sobota 24. 7.: 8.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. 18.30 Loški gospod. Zvočna slika iz koroške kulturne zgodovine. — Nedelja 25. 7.: 7.00 Duhovni nagovor. 7.05 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

Opekta Für feine Marmeladen und herrliche Gelees Opekta Kurze Kochzeit schont Vitamine und Nährstoffe Opekta

14 MILIJONOV LJUDI SO LIKVIDIRALI RDEČI KITAJCI

Severnoameriška delavska zveza je objavila poročilo, v katerem dokazuje, da je kitajski rdeči režim odgovoren za nasilno smrt 14 milijonov ljudi v zadnjih petih letih. Ta astronomski številka predstavlja dobro preračunano in od komunizma zahtevano moritev na veliko!

NOV VIŠINOMER ZA UGOTAVLJANJE VISINE LETAL NAD ZEMLJO

„Raytheon Manufacturing Co.“ je izdelala nov radarški višinomer, ki v trenutku pokaže razliko med letalom in zemljo pod njim. Višinomeri, ki jih zdaj uporabljajo, kažejo višino nad morsk gladino, katero je treba nato popravljati z upoštevanjem višine zemlje, nad katero leti letalo.

Nova naprava pošilja signale proti zemlji, ki se vrnejo v milijoninki sekunde in nato elektronsko spremenijo v številke, katere se pokažejo na posebni plošči. Radar-

ski višinomer se lahko tudi tako uredi, da oddaja alarmne znake, če se spusti letalo pod določeno višino.

POPLAVA KMETIJSTVA S PAPIRJEJEM

Uradno sovjetsko glasilo „Pravda“ objavlja zgodbo, ki zgovorno osvetljuje kaj pomeni sovjetska državna kontrola nad kmetijstvom. Poroča, da sta dva sovjetska uradnika, ki sta hotela ugotoviti, zakaj kijejsko področje ni izpolnilo vladnega plana za pridelok pšenice, sladkorne pese, krompirja in zelenjave, poročala, da je bilo poslanih 2.508 raznih navodil raztresenim državnim in kolektivnim kmetijam. „Pravda“ ugotavlja, da so za te dopise porabili 11 ton papirja in pripominja, da je s sestavljanjem in proučevanjem tega dopisovanja bilo porabljeno ogromno časa, ki bi ga lahko uporabili za produktivno delo. Dogodek označuje za značilen za sovjetski birokratizem v vsem državnem gospodarstvu, proti kateremu vodijo zdaj splošno kampanjo.

Poznano dobre Schindler-tkanine

z jadrnico prodaja v Beljaku samo

trgovska hiša Formanek

BELJAK - VILLACH

Rathausgasse 6. — Karlgasse 3. Telefon 40-68

Dvokolo ZASTONJI

Prihodnje dni bo pri trvdki

TRUPPE & ERMANN

BELJAK — VILLACH, Widmann gasse Nr. 41 vogal Kirchenplatz — v prodaji 2500.—to dvokolo. To kolo dobi srečni kupec ZASTONJ! Če torej kupujete dvokolo, ga kupite pri Truppe & Ermann, ker ga lahko dobite zastonj!



Prodajalnica Bergler- in Kroboth-Putz mlatilnic kakor tudi nemških Holder-Diesel traktorjev

Pojasnila in ogled vsak čas

H. WERNIG KMETIJSKI STROJI
CELOVEC, Paulitschgasse 13, Telefon 35-02

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

PRECHTL

Od 16. do 19. 7.: „Bomba, Herr der Elefanten“
Od 20. do 26. 7.: „Der treue Husar“ (ni za mladino)

STADTTHEATER

Od 16. do 22. 7.: „Der Gefangene von Zenda“ (ni za mladino)
Od 23. do 26. 7.: „Komm zurück“



Kulterer VILLACH

Vrtno pohištvo. Naslonjači, sončniki v vseh cenah in izvedbah

Thonet

Celovec - KLAGENFURT

Obstplatz 2

LIENZ, Rosengasse 2

Bogato skladišče vzorcev

Naslonjači, vrtno pohištvo, predpražniki iz kokosa, suha roba, krtače, metle vseh vrst, otroške igrače, samo v strokovni trgovini

KORENJAK, Celovec, Benediktinski trg

Štedilniki s centralno kurjavo (gretje sobe iz štedilnika), štedilniki s kotli na pritisk, štedilniki z bakrenimi kotli, domače krušne peči, dvonadstropne s prekajevalnico s kurjavo na les ali elektriko, Sepp Krobath, gradnja peči in štedilnikov, St. Vid na Glini - St. Veit a. d. Glan, obisk in ponudba brezplačno.

OČALA!

Optik Fessi

BELJAK-VILLACH
Bahnhofstrasse 3

Modroce, tapecirano pohištvo, dobro in poceni samo pri proizvajalcu Johann Ortner, Beljak, Widmannngasse 31 ter Ringmauerngasse Nr. 11.

Blago za pohištvo, gradl za blazine, oprtnice, motvoz, umetno usnje, afrik, juta, dekoracijsko blago najceneje pri NEDELKO, Celovec, 8.-Mai-Strasse 11.

Pralni električni stroj na posodo. Pralni dan ena zabava. 8.—šil. za cno uro. Vse električne predmete najceneje „Ingste“. Celovec-Klagenfurt, 10.-Oktober Strasse 4. Telefon 24-42.

Očala na bolniško blagajno od optičnega mojstra **BUFFA jun.** Celovec, tel. 55-30 Obstplatz 3

Krasni damski puloverji 29.—šil. Kombineže 22.—šil. Moške srajce od 35.—šil. naprej, klotaste moške spodnje hlače 15.—šilingov. **STOFFSCHWEMME**, Klagenfurt, Marktplatz.

Damska frizerka Matilda Zotter, Celovec, Salmstrasse 3.

Voljo živo da SCHLEPPE-PIVO

Fercher MÖBEL

Brezkonkurenčne cene in kvaliteta - velika izbira

Kuhinjska oprava, šestdelna, od šil. 1680.—
Tujska soba, polno izdelana, od šil. 1800.—
Spalna soba, polno izdelana, od šil. 3250.—
Sekreter, poliran z barom, od šil. 2940.—

Ugodni plačilni pogoji na obroke — Železniški nastavljenici dobijo pohištvo, okna in vrata brez naplačila in brez takojšnjega denarja. Vzamemo v račun „Hausratschein“. Brezplačna dostava z lastnim avtom.

Beljak — Villach, Kumpfallee 3, Telefon 40-45

ZAHVALA

Naša prijetna dolžnost je, da se ob izgubi našega ljubljenelega, nepozabnega očeta, gospoda

HANS WERNIG

trgovca

najprisrčneje zahvalimo za vsa sožalja, prav tako za mnoge šopke in vence.

Naša zahvala velja poleg prijateljem in znancem predvsem preč. g. dekanu Valentinu Brandstätterju iz Kaple na Dravi, g. komercialnemu svetniku Trgovske zbornice Vinzenz Zwicku, g. ing. Kmetijske zbornice Michael Hoferju, g. šetu prodajalne Traxlerju, in g. ing. Uhlirz od firme „Dahlia-Separator“ Wien-Dunaj, za lepe in tolažilne besede ob odprtem grobu.

Nadalje zahvala M. G. V. „Kärntner Liab“, Zveznemu policijskemu pevskemu društvu v Celovcu in društvu „Alpenrose“ v Borovljah za občutene žalostinke.

Za požrtvovalno oskrbo se zahvaljujemo g. primariju dr. Friderich-u v. Steinhart.

Potem gre zahvala gozdnemu upravniku dipl. ing. Ott-u Skrzzelba od gozdne uprave „Voigt“ in vsem našim sosedom v Goricah pri Borovljah, kakor tudi postreščkom, ki so izpolnili zadnjo željo umrlega.

Celovec, 8. julija 1954.

Hans, Brunhilde in Frieda — otroci. V imenu vseh sorodnikov in znancev.



Kolesa, motorji, različni štedilniki, lastna delavnica za stroje, delo solidno in poceni v znani celovski mehanični delavnici

Zanesljivi odjemalci dobijo tudi na obroke.

Johann Novak

MEHANIČNI IN KLJUČAVNICAR

KLAGENFURT, Feldmarschal-Konrad-Pl. 1

Spored beljaškega tedna

ČETRTEK 15. julija: Dan za varstvo živali — Slavnostni sprevod. — Modna revija. — Glasba in ples. — Predvajanja avstrijskega aero-kluba.

PETEK 16. julija: Javni koncert. — Modna revija. — Konec tekmovanja v „Snapslanju“. — Godba in ples. — Predvajanja avstrijskega aero-kluba.

SOBOTA 17. julija: Dan sosedstva. — Prihod roler-vozačev iz Italije. — Javni koncert. — Veliki ognjemet. — Koncert tržaške deške godbe na pihala. — Javni koncert. — Modna revija. — Slavnostno zborovanje v delavski zbornici. — Godba in ples. — Stolpne fanfare. — Predvajanja avstrijskega aero-kluba.

NEDELJA 18. julija: Dan kmeta. — Osmi zbor koroških godb na pihala. — Slavnostni sprevodi „Poljedelstvo nekdanj in sedaj“, „Združenja obrtnikov in koroške louske društva“. — Veliki koncert s tekmovanjem. — Predvajanje poljedelskih strojev. — Veselo tekmovanje s traktorji. — Ponovitev žegnanja. — Razdelitev nagrad.

V DVORANI VINA in PIVA igrajo dnevno prvi „LINZER BUAM“

Dnevna senzacija beljaške razstave!

Prvič na Koroškem!

Televizija!

od snemanja do sprejema.

Javni studio.

Huber

na beljaški razstavi z rutami za narodno nošo ter modernimi rutami! Prodajalnica Amazone!

IKOFLEX Ia

Novar 3.5 — Prontor Sv šil. 1701



PhotoKofler VILLACH

Kovčki za avto, potovalni kovčki, damske torbice, aktovke, nahrbtniki, šolske torbice v veliki izbiri v strokovni trgovini

Veit Mühlbacher

KLAGENFURT, Rainerhof

ŽE OD JUTRI

morete kupiti po ogromno znižanih cenah vse vrste blaga in oblačil

v trgovski hiši KOROŠKA

Umschaden

Celovec - Klagenfurt am Fleischmarkt